

De agenda van God
Pepermunten, frikandellen en tuinbonen

Wat gaat er gebeuren aan het einde van de geschiedenis zoals wij die kennen? Zal de vaart der volkeren stoppen? Zal er een Grote Verdrukking plaatsvinden? Hoe zit het met de Opname, de Wederkomst?

Hierover bestaan verschillende visies en meningen. Dat komt omdat wij niet alles exact weten en de teksten hierover vanwege het apocalyptische genre waarin ze zijn gepend zeer symbolisch zijn. Bovendien maakt OT profetie geen helder onderscheid tussen verschillende gebeurtenissen of fasen. Een OT profetie kan dan ook meerderder vervullingen hebben, gaandeweg. Daarom is het nodig om voorzichtig te zijn en niet stellig. Eén ding weten wij: de Here komt terug en Hij komt voor de Zijnen. Ben je van Hem? Dat is de belangrijkste vraag van de bijbel, van God. Ben je er klaar voor? Ben je met God verzoend door het offer van het Lam? Ga dan in op het aanbod van de Zoon, die jouw zonde nam om Zijn natuur in je te plaatsen en jouw dood stierf opdat jij het leven zult beërven.

Veel leesplezier!

Stef Schagen
M.Div

Preterisme?

Folks, ik deel van harte de preteristische passie om vandaag met het Koninkrijk bezig te zijn en de wereld voor God te beïnvloeden. Ik noem mij wel eens een progressieve futurist met een preteristische passie. Maar ik hoef de preteristische theologische interpretatie niet te hebben om die passie voor Gods Koninkrijk te delen, en alles daarvan bij voorkeur in het nu na te jagen. Jezus leerde ons immers met aandrang bij Vader God bidden "Uw Koninkrijk kome... Uw wil geschiede... zoals in de hemel zo ook op aarde" (Lucas 11:2-3). Maar als het Koninkrijk er al is, wat Kingdom Now, preterisme onderwijst, waarom leerde Jezus Zijn discipelen dan om erom te bidden in dat beroemde gebed, het Onze Vader (Lucas 11:2)? Of, als wij, de Kerk, het Koninkrijk moeten vestigen om het aan Jezus aan te bieden bij Zijn Wederkomst, met het ons gegeven gezag (postmillennialisme), waarom moesten de discipelen er dan om vragen bij de Vader? En, als de Gemeente het Koninkrijk op aarde is (amillennialisme), waarom is er dan zoveel verdeeldheid en corruptie in onze kerken? En bovendien, waarom heeft de Kerk zich schuldig gemaakt aan moord op Gods volk, de Joden, in plaats van voor hen te zorgen? Waren zij al die tijd "de geringsten" in de beroemde gelijkenis van de schapen en bokken (Matt.25:31-46, Deut.28:13, Jer.31:7).

Een gehaktbal als appetizer: De beste manier om het Koninkrijk te zien, is dan ook eerder dat Jezus' 1^e komst de inauguratie ervan was (de installatie van de Koning, Psalm 2:6-7, 132:11, Matt.3:2, Matt.4:17, Matt.10:7), dat de penetratie nu al is in hen die Hem in hun levens binnenlaten (Lucas 17:21), en dat de consummatie ervan zkl zijn bij Zijn 2^e komst in Openbaring 19-20. In sommige kringen proberen jonge mensen onder invloed van de preteristische interpretatie door de muur te lopen omdat daar Kingdom Now wordt onderwezen. Gevolg is dat zij denken dat hun verheerlijkt lichaam er al is of dat die tekst uit 1 Corinthiers 15:51 anders moet worden gelezen dan de klassieke opvatting altijd heeft onderwezen. Dat hun verheerlijkt lichaam er nog niet is, wordt telkens gauw bewezen: het resultaat was hoofdpijn.

Preteristen en postmillennialisten verwarren de aanwezigheid van het Koninkrijk met de beweging van de Heilige Geest waarop wij vurig hopen. De Geest is er wel (Handelingen 2), maar het Koninkrijk is er nog niet ten volle (Hand.2:34-35, 3:19-21). De Geest is aan de Gemeente gegeven, aan wie geloven (Johannes 14-16, 15:8, 1 Cor.12-14), als onderpand, garantie, voor het veel meerdere dat nog gaat komen (Efz.1:14), het Koninkrijk zal wereldwijd zijn wanneer de oude slang van Genesis 3 gebonden zal zijn voor een periode (Opb.20, Jes.11, Micha 4, Matt.25:13-32). Door de vinger Gods, de Geest, dreef Jezus de geesten uit waarom het Koninkrijk over Zijn publiek was gekomen (Lucas 11:20) en Hij zei wel dat het Koninkrijk onder hen was omdat Hij, de Koning, in hun midden was als Zoon des Mensen (Lucas 17:21), maar de beloofde dimensie van het Koninkrijk des hemels is veel groter dan wat wij ooit meegemaakt hebben, en het komt wanneer de Zoon des Mensen wederkomt en alle dingen herstelt (lees Jesaja 11, Hand.3:21). Alhoewel de Gemeente wel drager is van de belofte, zal het Koninkrijk wereldwijd zijn. Bovendien, Jezus, de Koning, heeft Zich uit Israel teruggetrokken om hen aan het einde der tijden weer te bezoeken (Matt.23:37-39) nadat Hij eerst uit de heidenen voor Zich een volk erbij heeft geroepen (Hand.15:14-16, Amos 9:11-12, Rom.11:25-32). Hij is nu het zachtmoedige Lam (Opb.4-5), maar Hij komt straks naar beneden als de rechtvaardige Leeuw van Juda die de aarde neemt en rechtspreekt (Opb.19-20). Daarom, kom nu tot berouw en bekering en verzoen je met Vader God door het offer van het Lam, opdat er tijden van verademing zullen komen en God de Christus opnieuw zal zenden (Hand.2:34-35, 3:19-21).

Ik kan zo meerdere redenen opnoemen waarom het Koninkrijk des hemels nog niet in ons midden is:

1. Je hebt je verheerlijkt lichaam nog niet, het hemels lichaam zonder aardse beperkingen, waarmee je door de deur kunt zonder die eerst open te doen, dat je straks nodig om goed in het Koninkrijk te kunnen regeren, en waarom je nu nog met je menselijkheid zit, je oude Adam (1 Cor.15:51-52). De oude Adam is niet zelden nog volop aanwezig ook al heeft de nieuwe Adam, Jezus ons gegrepen (1 Cor.15:45). Wanneer wij zijn bevrijd van onze aardse tent en onze menselijke natuur waarmee wij nu nog worstelen (Rom.8:23, Gal.5:13-26, Rom.6-7), wanneer de lichamelijke dood definitief geen grip meer op ons heeft (1 Cor.15:22-26, Opb.4:16-17), dan zullen wij in Gods Koninkrijk eeuwig kunnen regeren. Met ons aardse lijf en met onze menselijke, zondige, gebroken natuur zal er geen vrede zijn op de troon van David zoals de Messias voor ogen heeft (Jes.9:5-7, Opb.20:1-6). Jezus is de Koning die eeuwig blijft op de troon van David omdat Hij de dood overwon (2 Sam.7:12-16, Lucas 1:32-33, Psalm 16:8-10, 110:1, Heb.1:5, Psalm 132:11, Hand.2:25-32). Wij zullen een Opstanding meemaken van ons aardse lijf in een hemelse gedaante, zoals Jezus, aan het einde der tijden (1 Thess.4:16-17).

2. Je zoonschap is wel begonnen (Joh.1:12), maar kun je ook nog verwachten, zegt Romeinen 8:23. Je bent wel een zoon of dochter van de Vader, gegrepen door de Geest van het zoonschap (Rom.8:14), geadopteerd in Vaders familie (Rom.8:15), maar je zoonschap is pas compleet met de "verlossing van je lichaam" (Rom.8:23). De schepping zucht en wacht op het openbaar komen van de zonen Gods (Rom.8:19), en is in verwachting daarvan omdat het zelf wordt bevrijd van de vergankelijkheid en de vloek.

3. Ziekte en dood zijn nog niet overwonnen. Je wordt nog verkouden en als vrouw ben je nog maandelijks van de kook. Tot hen wil ik zeggen, uw verlossing komt. Christus is als eersteling opgewekt (1 Cor.15:20), de vervulling van Yom Ha'Bikkoerim, ons Pasen, alle anderen volgen bij Zijn komst, staat er in 1 Cor.15:23. Ook Lazarus is weer zijn graf ingegaan op enig moment, mag ik voor hem hopen, en wie vandaag uit de dood opstaan, zijn een getuigenis in de frontlinies van de zending om hele dorpen tot Christus te brengen. Het einde komt wanneer Hij alle heerschappij, macht en kracht onttroond zal hebben en het Koninkrijk aan Zijn Vader over zal dragen, inclusief Zichzelf (1 Cor.15:24, 28). Hij moet als koning heersen totdat Hij al Zijn vijanden onder Zijn voeten gelegd heeft en de laatste vijand die Hij teniet zal doen is de dood (1 Cor.15:26). De door Paulus gebruikte Griekse woorden geven een duidelijk tijdsplan.

4. Er is nog een 4^e teken dat het Koninkrijk er nog niet is: Jeruzalem zal er de hoofdstad van zijn (Jes.2:2, Micha 4:3, Matt.5:35, Zach.12:2-3, Jer.31:7), en het volk Israël is nog niet thuis. Wij wachten nog op de terugkeer van de oudste zoon (Lucas 15:25-32). We zien er vandaag wel de voortekenen van, een unieke ontwikkeling sinds Jezus in Lucas 21:24 zei dat Jeruzalem vertrappt zal worden tot de tijden van de heidenen zijn vervuld. Als wij vandaag zien dat Jeruzalem weer wordt herbouwd, dan is dat veelzeggend in het licht van de voorspellingen. Althans, tenzij je je wendt tot allegorische tekstinterpretatie van OT profetische teksten om je preteristische geestelijk-Israël visie te kunnen onderbouwen. Maar die interpretatie is onhoudbaar, gelet op de tekenen dat de vijgenboom weer opbloeit (Matt.24:32). Dat betekent dat de Messias eraan komt (Zach.14:4). Hij zal Zijn volk in hun eigen Stad, die ook de Zijne is, weer ontmoeten. God heeft het Land getrouwd, en is niet van haar gescheiden (Jes.62:4).

Dan zal elke knie zich buigen en zal alle tong belijden dat Jezus Heer is (Fil.2:10). Ondertussen strekken wij ons uit naar het Koninkrijk en stappen wij uit in de dingen van de Geest. En last but not least strekken wij ons eerst nog uit naar de opwekking onder het Joodse volk, wanneer Joel 2:28-32 en Zach.12:10-14 gehéél in vervulling zal gaan.

Een koshere biefstuk

Vandaag snij ik een biefstuk aan die in deze dagen niet zelden van de menukaart van Gods agenda met smaak wordt gegeten: er is veel discussie over de Opname. Nu leidt, als je erover nadenkt, de voorstelling ervan tot apocalyptische fantasieën van astronomische proporties, en een film als *Left Behind* ontnemt je misschien alle eetlust, maar het is toch goed om erover na te denken. Want onze toekomst bepaalt ons leven vandaag. Zal er een Opname zijn en wanneer? Wat denk je? Waarop baseer je wat je denkt?

1. Het is goed om te weten dat de Apostolische en Vroege Vaders tot aan het Concilie van Nicea in 325 AD zwoegen over de Opname. Het enige dat zij voor zich zagen was de Wederkomst en de verwachting dat iedereen door verdrukkingen zou gaan (Hand.14:22, Joh.16:33). De hoop op de Wederkomst was reden om die vol te houden. Preteristen die menen dat de Wederkomst al achter ons ligt hebben dan ook niks meer om zich aan vast te houden als er verdrukking komt. Maar zij wonen dan ook veelal niet in landen waar christenen gemarteld en gedood worden, wel in luxe landen waar christendom een consumptieproduct is geworden.

2. De nadruk op de Opname en het idee dat Jezus eerst in het geheim voor de Gemeente komt en dat dat vóór een periode van 7 jaar Verdrukking zal zijn, de 70e jaarweek van Daniel (Daniel 9:24-27, 11:31, 12:11), is pas in de 19e eeuw gekomen met de invloed van Irving, Darby en Scofield. Hoe Darby aan zijn opvatting kwam dat het ervóór zou zijn, is niemand geheel duidelijk. Sommigen menen dat het in een charismatische samenkomst in 1830 ontstond door een visioen dat een Schotse meisje had, Margaret MacDonald. In elk geval, tot aan de vroege 19e eeuw was het idee bij degenen die de Opname onderwezen dat die direct met de Wederkomst was verbonden en plaats zou vinden ná een periode van verdrukking.

3. De Joodse context van de bijbel bepaalt de interpretatie van elk bijbelboek. Dus om te voorkomen dat wij heidense interpretaties geven aan Joodse teksten, is het nodig om te bedenken dat je de agenda van God enkel kosher kunt eten. En de Joodse visie op de ontknoping van de wereldgeschiedenis was dat deze wordt voorafgegaan door een apocalyps, een periode van rampen, verdrukkingen, reddingen en afrekeningen, een Grote Verdrukking dus, zoals beschreven in Mattheus 24 en Openbaring, en met Daniel 9, 11 en 12 als achtergrond, naast andere teksten als Zacharia 10, 12, Joel 3, Ezechiël 37-39, en andere. Als de Gemeente wordt weggegrist voor de Grote Verdrukking, is onze oudste broer Israël dan opnieuw alleen?

De Opname rust op 3 expliciete NT-teksten:

1. In 1 Thess.4:16-17 schrijft Paulus dat Jezus komt bij het geluid van een bazuin, dat dan de graven zullen opengaan en de ontslapen gelovigen met de levenden zullen worden weggegrist. Zij zullen Hem ontmoeten in de lucht en voor altijd met Hem zijn. Wanneer is dat, en waar? De

tekst laat in ieder geval zien dat het gepaard gaat met de opstanding der doden, dat het direct verbonden is aan de Wederkomst en dat die direct gerelateerd zijn aan de Grote Verdrukking volgens Mattheus 24. Het geheel genomen gaat het dus om de ontknoping van de wereldgeschiedenis. Je komt je schoonmoeder dus weer tegen in de lucht als zij een heilige is.

2. De andere tekst is 1 Cor.15:51-52, waar staat dat bij de laatste bazuin de gelovige in een atomisch ogenblik (Grieks) zijn verheerlijkt lichaam ontvangt.

3. Maar Joh.14:1-3 vind ik zelf de allermooiste. Het is de andere cruciale tekst over de Opname en plaatst deze in de oorspronkelijke Joodse traditie van de bruiloft. Nadat een jongen aan zijn vader het meisje van zijn voorliefde bekend had gemaakt, zocht zijn vader de vader van het meisje op. Nadat beide vaders waren overeengekomen dat het huwelijk zou plaatsvinden en de bruidsschat was bepaald, ging de bruidegom naar het huis van zijn aanstaande bruid en bood haar een beker wijn aan. Wanneer zij die aannam en dronk, stond het huwelijk vast. Het enige was dat zij nog niet wist wanneer. Dat was aan de vader van de bruidegom om te bepalen. Na de dronk ging de bruidegom van haar weg om het huis voor te bereiden voor zijn bruid. Wanneer het huis bereid was en de vader de datum had vastgesteld, ging de bruidegom haar halen. De vriend van de bruidegom blies op de sjofar, de bazuin, wat betekende "de bruidegom komt eraan! Ben je klaar? Daarna griste hij haar weg uit haar vaders huis, terwijl haar vader traditioneel de andere kant op keek.

Toen de discipelen de Avondmaalsbeker namen die avond voordat Jezus gevangen genomen werd en die met Hem dronken (Joh.13), stemden zij in met het huwelijksverbond (Efz.5:32). Jezus zei daarop dat in het huis van Zijn Vader vele woningen zijn, dat Hij heen ging om een plaats te bereiden, en dat Hij hen daarna op zou halen zodat zij voor altijd bij Hem zouden zijn (Joh.14:1-3). Het enige dat nog plaats moest vinden was de Bruiloft. Vanaf dat moment is het wachten op Zijn Wederkomst. Na de tekenen van het einde van de vaart der volkeren in Mattheus 24 vertelt Jezus dan ook als eerste gelijkenis in Mattheus 25 die van de maagden die op hun Bruidegom wachten.

De boodschap is: Verwacht je Hem nog? Is je lamp nog aan? Heb je genoeg olie zodat je niet in slaap valt?

Shalom, gibborim.

What goes up, must come down

Folks, het is goed om te weten dat ook in de theologische arena meerdere visies op de Opname zijn. Logisch, anders zou er geen debat over bestaan. De menigvershillen gaan alleen over (1) het moment waarop, en (2) waar de uitverkorenen daarna zullen zijn. Ik heb 7 pepermunten (gedachten) om eens op te zuigen:

1. Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat er enig kunst- en vliegwerk met bijbelteksten voor nodig is om een Opname te onderwijzen voor de Verdrukking. Men gaat tot in lengtes om zover te komen maar het blijft wat kunstmatig overkomen. Eén probleem met de visie dat er een Opname vóór de Verdrukking is, is dat er dan drie opstandingen zullen zijn, terwijl de bijbel het er enkel heeft over twee, en ook duidelijk is over hun tijdstip: De 1e opstanding is volgens Openbaring 20:4-5 ná de Verdrukking (gelovigen), direct voorafgaand aan het Millennium, de 2e erna (ongelovigen), voor het oordeel bij de Grote Witte Troon. Aangezien de opstanding van de ontslapen gelovigen plaatsvindt bij de Opname, volgens de belangrijkste tekst daarover, 1 Thess.4:16-17, vindt de "snatching away" dan dus ná de Verdrukking plaats, bij de Wederkomst zelf.

2. Een ander probleem is dat een Opname voorafgaand aan de Verdrukking leidt tot een geheime Wederkomst terwijl die zichtbaar zal zijn (Matt.24:30) en tot twee Wederkomsten terwijl de bijbel het enkel heeft over één. Nergens staat overigens dat de 2e komst van Jezus in het geheim is, en de vraag is of dat mogelijk is, gelet op de vergezellende tekenen.

3. Het andere probleem met deze visie is dat het scherpe onderscheid tussen de Gemeente en Israël onhoudbaar is op bijbelse gronden (Rom.9:6, Rom.11, Efz.2). Mattheus 24, Jezus' rede over de laatste dingen, zou in deze visie enkel op Israël van toepassing zijn, niet op de Gemeente, vanwege de tekenen die over Jeruzalem gaan. Maar draait God met de Gemeente een ander programma dan met Israël? Hij heeft nog beloften uitstaan die Hij gaat vervullen. In vers 31, na de Wederkomst in vers 30, brengt God de uitverkorenen bijeen vanuit alle windstreken. Gaat het daar om Israël alleen? Dat is onwaarschijnlijk, gelet op de eenheid van de uitverkorenen, dat de gelovigen uit de volkeren op de geloofsstam van Israël zijn geënt en ook bij de uitverkorenen horen (Efz.1, Efz.2, Col.3, Rom.11).

4. De belangrijkste tekst over de Opname in 1 Thess.4:16-17 zegt alleen dat wie in Christus zijn Hem zullen ontmoeten in de lucht, niet dat Jezus Zich omdraait en hen mee naar boven neemt. Sterker nog, het Griekse woord "apantesis" duidt op een ontmoeting van een delegatie buiten de stad die een hooggeplaatste tegemoet gaan om hem daarna terug naar hun stad te vergezellen (Hand.28:15). Dat beeld geeft ook de gelijkenis van de maagden en hun Bruidegom (Matt.25:1, 6). Met andere woorden: Niet Jezus keert Zich om en gaat terug naar de hemel met de heiligen, maar de heiligen/maagden keren zich om en komen met Jezus terug op aarde, waarna prompt het Millennium aanbreekt (Opb.19-20). What goes up must come down, zeg maar.

5. Terug naar de heerlijke sappen van de edele olijf, zou ik zeggen. Neem de agenda van God zoals Jezus deze Zelf in Mattheus 24 heeft neergelegd, zonder het scherpe onderscheid tussen Israël en de Kerk. Dat laat met Mattheus 24:31 eigenlijk maar 1 conclusie over. Jezus zegt daar dat God Zijn uitverkorenen (alle gelovigen uit Israël en de volkeren) ná de gruwel der verwoesting (:15), ná de Grote Verdrukking (:21), en direct ná de zichtbare Wederkomst (:30) verzamelt uit alle hoeken van de aarde. Dit betekent dat alle nog levende uitverkorenen in de finale Verdrukking zullen zijn die over de wereld komt (Matt.24:21, Opb.8-18).

6. Bovendien, de laatste bazuin van 1 Cor.15:51-52 is zeer waarschijnlijk dezelfde als de grote bazuin van Mattheus 24:31. In 1 Cor.15:50-54 schrijft Paulus dat vlees en bloed het Koninkrijk niet binnen kunnen gaan en dat de heiligen dan ook een transformatie mee zullen maken van hun lichaam om het mogelijk te maken. Deze transformatie is bij de "laatste bazuin" maar Paulus pent er niet dat het alleen om de Gemeente gaat. Ook de rechtvaardigen uit het OT zullen daarbij zijn. Wanneer klinkt de "laatste bazuin"? Na de Verdrukking, volgens Mattheus 24:31, de "grote bazuin" die klinkt bij de eschatologische redding en oordeel van Israël (Jes.25:8 in 1 Cor.15:54-55; Jes.27:12-13, Joel 2:1, Sef.1:16, Zach.9:14), voordat zij het Millennium ingaan.

7. Sommigen voeren dan Opb.3:10 aan om aan te tonen dat zij eruit zullen worden weggenomen, en 1 Thess.5:9 en 1 Thess.1:10, dat zij niet bestemd zijn tot toorn. Maar toen de toorn van God over Egypte kwam in Exodus, werd Israël er niet uit weggenomen maar ervoor beschermd. En toen de zondvloed over de wereld kwam, deinsde Noachs ark wel degelijk heftig over de golven. God haalt ons niet per sé weg voor de Verdrukking (Joh.16:33, Hand.14:22) maar spaart ons er middenin en leidt ons erdoorheen, geheel overeenkomstig Zijn karakter. Openbaring 7:14 zegt ons dan ook dat er heiligen "uit de Grote Verdrukking komen die hun gewaden wit hebben gewassen". Dat is geheel in lijn met het getuigenis van alle generaties waar de 7 zegels in Openbaring over gaan (Opb.6-8:1).

De hemel heeft de regie en de Vader beschermt wie bij Hem schuilen. Maar is je gewaad nog wit? Want één ding staat vast: Hij komt. En dan blijft er maar één vraag over: Ben je er klaar voor? Want Zijn Wederkomst zal zo plotseling als de bliksem tijdens onweer zijn (Matt.24:27), zo zeker als dat aasgieren zich verzamelen bij een lijk (:28), en zichtbaar voor alle stammen en volkeren (:30).

Shalom, gibboriem.

What goes up must come down (2)

Folks, de stelligheid waarmee sommigen een Opname voor de Verdrukking prediken is eigenlijk ongepast als je je realiseert dat er ook andere interpretaties zijn. Sommigen onderwijzen een Opname middenin de Verdrukking, anderen een Opname in delen (wie er het eerst klaar voor zijn gaan het eerst) en weer anderen geloven dat de Verdrukking al is geweest in 70 AD, dat die enkel Israël trof, en dat het er in de wereld alleen maar beter op wordt (preterisme).

Ik heb voor nu nog een paar aanvullende gedachten bij mijn eerdere post voor wie interesse hebben, verse pepermunten om op te zuigen, gedachten die wellicht behulpzaam zijn bij het schrijven van je eigen overtuiging.

1. Allereerst, in de belangrijkste tekst over de Opname in het NT, 1 Thess.4:13-18, gaat het niet in de 1e plaats over een verplaatsing (waar je naartoe gaat), maar over een transformatie (welk lichaam je krijgt). Je aardse lichaam wordt getransformeerd naar een hemels lichaam. Die transformatie is nodig omdat "vlees en bloed" het Koninkrijk van God niet beërven, schrijft Paulus (1 Cor.15:50-54). De transformatie vindt plaats bij de opstanding van de rechtvaardigen bij de Opname omdat het met de laatste bazuin komt (1 Thess.4:16-17; zie ook mijn eerdere post).

2. Ten tweede, de teksten over de Opname gaan niet over een ontsnapping maar over een vereniging: De Bruid ontmoet haar Bruidegom (Matt.25:1-6, Joh.14:1-3). Gelovigen worden "weggerukt om hun Heer te ontmoeten in de lucht", ἀρπαγησόμεθα, "gegrepen", staat er, en "voor altijd met de Here te zijn" (1 Thess.4:17). Waar dat is, maakt niet meer uit. Dat je met je Bruidegom voor altijd verenigd bent, dat is wat je wilt als je een Bruid bent die lang heeft gewacht.

3. Ten derde, het moment van de Opname in relatie tot de Verdrukking - voor, middenin, erna - wordt in de teksten niet vastgesteld maar ingevuld. Het is een aangename aanneme als het ervóór is, maar dan moet een bijbelgetrouwe exegeet dat ook sluitend kunnen aantonen.

4. Ten vierde, waarom schreef Paulus zijn beroemde tekst over de Opname? Het is belangrijk om vast te stellen waarom een schrijver iets schreef, waarmee je denkt dat je leest wat je leest wellicht kunt corrigeren. De focus die hij wilde dat de Thessalonicenzen zouden hebben was de Wederkomst, en Paulus bood er troost mee aan de Thessalonicenzen vanwege de hun ontvallen geliefden (:13). Paulus schreef hen niet om hen duidelijk te maken dat zij aan de Verdrukking zouden ontsnappen door de Opname, maar om hen te troosten: dat zij bij de Opname de hun ontvallen geliefden weer zouden weerzien, wanneer zij Jezus tegemoet zouden gaan na hun opstanding (:18).

5. Ten vijfde, de verwachting die de apostelen predikten was de Wederkomst, de zalige hoop (Titus 2:13), en de troost die de gelovigen met dat uitzicht zouden hebben (1 Thess.4:13). Voor wie een Opname prediken voor de Verdrukking is dat een argument. 'Immers', zeggen zij, 'nergens lezen wij dat de apostelen de gelovigen in de gemeenten voorbereidden op een immense Verdrukking, maar wel dat zij naar de Wederkomst uit moesten kijken, die er elk moment kon zijn. Als de Thessalonicenzen een Verdrukking konden verwachten voorafgaand aan de Wederkomst', zo redeneert deze visie, 'dan zou Paulus hen daarover hebben ingelicht'. Maar is dat een argument voor een Opname voorafgaand aan de Verdrukking? Niet per sé. Bovendien, de Thessalonicenzen hadden al "zware verdrukking" meegemaakt (1 Thess.1:6), en zaten er nog middenin (3:3, 7). Ook Petrus schreef aan gelovigen in de vuurgloed van beproeving (1 Petrus 4:13). Bovendien, ook in onze tijden maken mensen verschrikkelijke verdrukkingen mee, zoals de Holocaust, christenvervolgingen wereldwijd, getuige de verhalen van Open Doors. Zal in de ogen van dezen een finale Verdrukking ooit nog heviger kunnen zijn dan wat zij meemaken nú?

5. Ten zesde, de teksten over Gods komende toorn laten zien dat die selectief is. De godvrezenden worden niet met de goddelozen getroffen maar zullen ervoor beschermd blijven. De sprinkhanen bij de 5e bazuin krijgen opdracht alleen degenen te treffen die het zegel van God niet op hun voorhoofd hebben (Opb.9:4). De gezwollen bij de 1e schaal treffen alleen wie het teken van het beest hebben (Opb.16:2). Romeinen 1:18 zegt dat de toorn van God zich openbaart over alle goddelóósheid. En de plagen die komen leiden niet tot berouw bij hen die ze treffen (Opb.9:20-21, 16:9, 11), een indicatie dat alleen ongelovigen ermee te maken krijgen, gelovigen niet. Dat gebeurde ook in het OT: De dood trof de Israëlieten niet die het bloed aan de deurposten hadden, de nacht voor de Uittocht (Exodus 12).

Ik zou zeggen: In die tijd zijn er gelovigen op aarde nodig, gegrepen door de affectie van de Vader, om de ongelovigen in hun ellende op Jezus Christus te wijzen, die hen graag tot Zich wil trekken en er alles voor uit de kast trekt, ook oordeel. Maar, hoe zullen zij ooit over Hem horen als er niemand meer is die hen over Hem vertelt? Hoe zullen zij Hem aanroepen van wie zij nooit hebben gehoord? (Rom.10:14) Misschien heeft God ons juist dan nodig om er voor mensen te zijn in hun nood, omdat zij dan het meest open zullen staan?

Shabat shalom, gibborim.

De Dag komt. Blijf trouw.

Folks, een belangrijk thema om mee te nemen wanneer je je gedachten laten gaan over de Opname, Verdrukking en Wederkomst, is de "Dag des Heren". Paulus pent daarover in 1 Thessalonicenzen 5:1-11 nadat hij over de Wederkomst en Opname schrijft in 4:13-18. Het is de Dag waarop de goddelozen met verderf te maken krijgen (:3). Wanneer breekt deze aan? Om nog meer pepermunten op te zuigen te hebben, nog een paar gedachten die je hopelijk helpen om tussen de meningen je eigen overtuiging te schrijven.

1. Gelet op dat hij in één ruk door schrijft na over de Wederkomst, Opname en Opstanding van de rechtvaardigen te hebben geschreven in hoofdstuk 4, verbindt Paulus deze gebeurtenissen aan de Dag des Heren, het sluitstuk van de geschiedenis, in hoofdstuk 5. Het Grieks begint 1 Thess. 5:1 dan ook met "dé" (vertaald: "en", "nu" of "maar"), dat de twee hoofdstukken verbindt. In hoofdstuk 4 was de focus vooral de gelovigen (wat met hen zal gebeuren), maar in hoofdstuk 5 trekt Paulus het breder en schrijft hij ook over de ongelovigen (wat hen zal overkomen).

2. Wanneer zal de "Dag des Heren" zijn? De Dag komt "als een dief in de nacht", schrijft Paulus, verrassend, "plotseling" (:2). Voor wie zal de Dag verrassend komen, plotseling? Alleen voor degenen die het niet verwachten, wie "vrede en rust zeggen", pent hij (:3). 'Dus ik schrijf jullie erover', zegt Paulus tegen de Thessalonicenzen, zodat jullie niet verrast zullen zijn en erop voorbereid zijn (:4). Nu je dit weet, leef elke dag alsof de Dag elk moment aanbreekt.' (:5-11).

3. De Dag des Heren is door de hele bijbel heen een Dag van oordeel over goddeloosheid en van redding van de rechtvaardigen. Die Dag overkomt ongelovigen "plotseling verderf" (:3), terwijl God opkomt voor hen die hebben geleden en Zich verbindt aan hen die Hem trouw zijn en hen redt (:4). De vraag is dan: Is de Verdrukking deel van de Dag des Heren? Het antwoord daarop is nee. De Dag komt erná. Maleachi en Joël plaatsen allerlei gebeurtenissen tijdens de Verdrukking vóór de Dag des Heren (Mal.4:5, Joel 2:3, Hand.2:20). In 2 Thess.2 suggereert Paulus dat de Dag niet kan komen voordat eerst de Verdrukking heeft plaatsgevonden. De enige 2x dat Openbaring over de Dag schrijft is dat die bij de Wederkomst aanbreekt (Opb.6:17, 16:14). Omdat de Dag over de ondergang van de ongelovigen gaat (:3), mogen wij aannemen dat hij ná de Verdrukking komt. Dit sluit ook aan bij Jezus' eigen Rede op de Olijfberg, waar Jezus onderwijst dat Zijn Wederkomst ná de Verdrukking zal zijn (Matt.24:42-44, Lucas 21:34-36).

4. De Opstanding van de rechtvaardigen in het NT wordt ook in verband gebracht met de Dag des Heren, die hen opwekt "op de jongste dag" (Joh.6:39, 40, 44, 54; 11:24). Omdat deze Opstanding plaatsvindt bij de Opname (1 Thess.4:16-17), moet de Opname op de Dag des Heren zijn. De goddelozen zullen die Dag verderf meemaken (1 Thess.5:3) en de godvrezenden verlossing (Efz.4:30), reden voor hoop (Titus 2:13).

5. Als de Verdrukking geen deel is van de Dag en op die Dag de Opname is, zullen de godvrezenden op aarde zijn wanneer die Dag aanbreekt? Ja dus, en vers 4 bevestigt dat: "Maar jullie, broeders, zijn niet in de duisternis, zodat die dag jullie als een dief overvallen zou", suggereert dat de gelovigen dan op aarde zijn. Waarom pende Paulus 5:1-11? Wanneer je het leest is het gelijk duidelijk: Hij wilde de Thessalonicenzen op de hoogte brengen dat de Dag van oordeel zou komen zodat de Thessalonicenzen er niet net als de ongelovigen door "overvallen" zouden zijn. Maar waarom zou Paulus hen schrijven dat zij de Dag moesten verwachten als zij de

Dag niet zouden meemaken omdat zij door de Opname niet meer op aarde zouden zijn? Dan had Paulus aan hen zoiets gepend als: 'De Dag komt, maar maak je geen zorgen, want jullie zijn er niet bij'.

6. In de daaropvolgende verzen in 1 Thess.5:6-11 schrijft Paulus dan ook niet over ontsnapping maar over trouw. Hij moedigt hen aan om Christus vast te blijven houden als kinderen van het licht (:5) en elkaar ertoe aan te moedigen. Wanneer hij vervolgens schrijft dat zij niet tot toorn bestemd zijn (:9), dan gaat het hem niet over de tijdsperiode (de Dag) maar over hun verlossing. De toorn zal aan hen voorbijgaan.

Is de komende Dag voor ons reden om onze burens en bekenden te bereiken met het evangelie?

Quickly shaken in mind?

Folks, waarom dachten de Thessalonicenzen dat de Dag des Heren was aangebroken (2 Thess.2:1-2) als Paulus hen in zijn 1e brief had onderwezen dat zij die niet mee zouden maken vanwege de Opname (1 Thess.4:13-18)? Waren ze dat dan vergeten? Of had Paulus hen met zijn beroemde verzen nooit een Opname naar de hemelsferen onderwezen? Daar lijkt het op, want die Dag van "vergelding" zou voor henzelf "verkwikking" gaan zijn, pent Paulus hen om duidelijk te maken dat zij op die Dag op aarde zullen zijn (2 Thess.1:7). Hij schreef hen dat die Dag zou aanbreken met de zichtbare Wederkomst en zij Hem met verbazing zouden aanschouwen (1:8-10).

Paulus pent zijn 2e brief over de agenda van God kort na zijn 1e brief om de Thessalonicenzen te bemoedigen en verder uit te weiden over wat hij hen in de 1e brief had geschreven over de ontmoeting met Jezus in de lucht en de Dag des Heren (1 Thess.4-5). De Thessalonicenzen doorstonden "vervolgingen en verdrukkingen" (2 Thess.1:4b). Paulus scheidte overal over hun "volharding" op (:4a). Maar hun verdrukkingen deed hen geloven dat de Dag van het "verderf" al was aangebroken en zij er middenin zaten. De druk was zo erg dat sommigen hun vervolgingen als het bewijs ervan zagen. Anderen dachten dat de Wederkomst al geestelijk had plaatsgevonden en zij die wellicht hadden gemist. Sommigen leken er zelfs openbaringen over te hebben en er ging een brief rond (2:1-2). De Thessalonicenzen waren in verwarring (2:2).

Om hen te corrigeren pent Paulus aan hen wat er eerst moet gebeuren voordat de Dag van vergelding aanbreekt bij de Wederkomst (1:7-10): "Verlies jullie bezinning niet alsof de Dag reeds aanbrak... Laat niemand jullie misleiden op welke wijze dan ook, want eerst moet de afval komen en de mens der wetteloosheid zich openbaren, de zoon van het verderf, de tegenstander die zich verheft tegen God... en de Antichrist zich in de Tempel zetten" (2:2-4).

"Don't be quickly shaken in mind", staat er.

Je zou verwachten dat als Paulus een Opname had onderwezen in zijn 1e brief, hij nu zo iets gepend had als: 'Jullie weten dat jullie huidige vervolgingen en verdrukkingen de finale Verdrukking niet kunnen zijn omdat jullie daaraan voorafgaand weggegrist zullen worden om met Jezus te zijn'. Maar dat schreef hij niet. Integendeel. Hij schreef dat diezelfde Dag van afrekening voor hen "verkwikking" zou gaan zijn. Het Griekse woord, ἀνεσις, betekent rust,

ontspanning, opluchting. Ook hier pent Paulus geen Opname naar de hemel, zoals hij in zijn 1e brief die niet onderwees, maar een ontmoeting met Jezus die hen zou komen redden en voor hen op zou komen.

2 Thessalonicenzen 1 en 2 zijn dan ook een sterk argument voor een hereniging met Jezus ná de Verdrukking, op de Dag van de zichtbare Wederkomst, de eindafrekening. Er staat dat Hij dan naar beneden komt met de engelen, niet met de heiligen, en zichtbaar, niet in het geheim: om op die Dag “verheerlijkt te worden onder zijn heiligen en met verbazing aanschouwd te worden onder allen die tot geloof gekomen zijn” (1:8-10).

Neem nog een pepermunt.

Onderwijst Psalm 91 de Opname?

Folks, vorige week kreeg ik een vertaling toegestuurd van Psalm 91 uit het Hebreeuws. De vertaling suggereert dat de Opname in die Psalm wordt onderwezen. Nu is het lastig om zelf te kunnen bepalen wat er staat voor iemand die de grondtekst niet leest. Dat betekent dat degene die onderwijst een grote verantwoordelijkheid heeft om de grondtekst nauwkeurig te vertalen zonder er iets in te leggen wat de vertaler zelf zou willen. Het is immers zomaar mogelijk dat je God woorden in de mond legt die Hij nooit heeft gesproken, en dat wil niemand natuurlijk. Klopt de vertaling?

Deze vertaling van een paar verzen uit de Psalm is dit:

1. Vers 3: “omdat zij weggegrist worden uit de strik van de vogelvanger, voordat de vernietiging hen overvalt”.

Dit weggegrist worden lijkt erg op 1 Thess.4:16-17, dat de Opname onderwijst. Daardoor zou je kunnen denken dat Psalm 91:3 de Opname aankondigt. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפֶּחַח יְקוּשׁ מִדְּבַר הַיּוֹת:

Vertaald is dat: “Want Hij Hij (met nadruk! "Hij is het") redt je/grist je weg van de strik van de vogelvanger, van de verderfelijke pest”. Er staat niet “jullie”, alsof het om de Gemeente gaat (meervoud), maar ה (het uiteinde van יִצְיִלְךָ “je”, de persoon die zijn schuilplaats bij God zoekt (enkelvoud). En er staat niet “voordat de vernietiging hen overvalt”, maar מ “van” (niet “voordat”), דְּבַר “de pest”. Dus: “van de pest”.

2. Vers 5 zou dit zijn: “Schrik niet, wees niet gealameerd wanneer licht verandert in duister, en u in een flits weg vliegt tijdens de dag”. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

לֹא־תִירָא מִפֶּחַח לַיְלָה מִחֶץ יַעֲוִיף יוֹמָם:

“Je zult niet vrezen voor de schrik van de nacht, voor de pijl hij vliegt bij dag”.

Staat er dat je niet moet schrikken? Ja, alhoewel "vrezen" beter vertaald is, ירא. Maar niet in de gebiedende wijs. Er staat לֹא־תִירָא, "je zult niet vrezen". Het is eerder een bevestiging of belofte dat je niet zult vrezen dan een gebiedende wijs dat je dat niet moet doen alsof het een opdracht is. Als de Psalmist als een gebiedende wijs had bedoeld, een opdracht, dan had hij een andere grammaticale vorm gebruikt, een Jussive.

Staat er dat je in een flits weg vliegt? Nee. Het woord יָעוֹף (yaoeph, “vliegen”) staat in de gewone basis Qal stam van het werkwoord (“oeph”) waardoor het “vliegen” betekent, niet “wegvliegen”. Pas in een andere grammaticale variant van de gewone Qal, de Hiphil of de Hitpoel, betekent het “wegvliegen”. De Hiphil vorm van een werkwoord is causatief, oorzakelijk, wat wil zeggen dat iets of iemand het veroorzaakt. Dan zou het “hij doet wegvliegen” kunnen betekenen of iets dergelijks. Maar dat is hier niet zo omdat het werkwoord in de Qal vorm staat, “vliegen”. Bovendien is het onderwerp in de zin “de pijn”, niet “jij”. De pijn vliegt, staat er (יָעוֹף הַיָּדָא). Zowel de pijn als de werkwoordsvorm staan in het mannelijk. Het Hebreeuwse woord voor “pijn” is יָדָא en daarvoor komt “voor”, לְפָנָיו .

Er staat dus niet “en u in een flits weg vliegt tijdens de dag” maar gewoon wat alle vertalingen ons pennen: “Je hebt niet te vrezen ... voor de pijn, die des daags vliegt”.

3. Vers 11-12 zou dit zijn: “Want engelen krijgen de opdracht om bescherming te bieden volgens deze wijze: “In de palm van de hand wordt u opgetild”. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

$\text{כִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לָקֵץ לְשֹׁמְרָיו בְּכַף דְּרָבָיו: עַל-כַּפַּיִם יִשְׁאַוּנָה פְּוֹתֵגָהּ בְּאֶבְן רַגְלָהּ:$

“Want zijn engelen Hij zal gebieden voor je (om) je te bewaren op al je wegen. Op handen/in handpalmen zullen zij je dragen (opheffen) opdat je niet stoot aan een steen je voet”.

Het “op deze wijze” ontbreekt totaal.

4. En vers 13 zou dan vervolgens aanvullen: “U zult verheven worden boven de leeuw en de adder...”. Maar van rechts naar links staat er letterlijk:

$\text{עַל-שַׁחַל וּפְתִין תִּדְרֹךְ תִּרְמָס כְּפִיר וְתַנִּין:$

“Op leeuw en giftige slang (cobra) zul je treden/marcheren je zult vertrappen jonge leeuw en slang/draak/zeemonster.

Opnieuw: Beide werkwoorden, “treden” en “vertrappen”, staan in de gewone Qal stam van de werkwoorden, niet in de Hiphil variant. Dus er staat in vers 13 niet “u zult verheven worden” (oorzakelijk). Als dat er zou staan, dan zou de Hiphil variant door de schrijver gebruikt zijn, en die was dan begonnen met ה , en had nog andere tekens in het woord gehad waaraan je de Hiphil kunt herkennen. Maar in de afwijkende vertaling is wel deze Hiphil vorm van het werkwoord

gebruikt in plaats van de Qal stam die er staat. De betekenis van de Hiphil is ingelegd terwijl het werkwoord in de gewone Qal stam staat.

Daar komt nog iets bij: Het onderwerp in de zin doet de actie van een werkwoord. Het is goed je af te vragen wat/wie het onderwerp is. Het 1e werkwoord is תִּדְרָךְ en het 2e werkwoord is תִּרְמָס. De ת is het onderwerp in de Qal vorm van het werkwoord, en betekent "jij"; dus; "je zult treden/je zult vertrappen". Overigens betekent het werkwoord "treden" en niet "heffen" (waaruit "verheven worden" wordt ontleend in de afwijkende vertaling).

Iets anders

De duivel gebruikte vers 11-12 om Jezus te verzoeken in Mattheus 4:6. De duivel lokte Jezus uit om van het dak van de Jeruzalem Tempel naar beneden te springen, maar niet om Hem tot een Opname te dwingen?

Tot slot

Misschien dat je denkt: 'Stef, niet alleen dat Grieks maar ook dat Hebreeuws is je naar het hoofd gestegen!' Dat klopt. Maar het is nuttig: dat wij samen Gods woorden ontdekken en Zijn waarheid als een heerlijke boterham tot ons nemen om verzadigd te worden.

Shalom, chevariem.

Wie is de “die nu nog weerhoudt”?

Folks, voor diegenen die zich verdiepen in de agenda van God en het tijdstip van de Opname, nog een pepermint om op te zuigen terwijl je nadenkt om je eigen overtuiging te schrijven.

Zoals eerder gepost, 2 Thessalonicenzen 1 maakt duidelijk dat de gelovigen op aarde zullen zijn bij de zichtbare Wederkomst (2 Thess.1:7-8). Die Dag zal er verkwikking voor hen zijn, pent Paulus (2 Thess.1:7). Maar die verkwikking zouden gelovigen toch niet nodig moeten hebben als zij voor de Verdrukking al weggenomen waren met de Opname (1 Thess.4:16-17, Joh.14:1-30)? En waarom staat er dat Jezus op die dag met de engelen naar beneden zal komen en niet dat de gelovigen met Jezus naar beneden komen in verheerlijkte lichamen (1 Cor.15:51-52, 2 Thess.1:7)? In vervolg op 1 Thessalonicenzen is 2 Thessalonicenzen dan ook een sterk argument om in een Opname te geloven na de Verdrukking die voorafgaat aan één Wederkomst, niet twee; verdrukking waarvan de Thessalonicenzen overigens dachten dat die al was begonnen.

Nadat hij zijn argument over de Dag des Heren heeft afgerond in hoofdstuk 1, pent Paulus dat die Dag pas aanbreekt nadat “eerst de mens der wetteloosheid zich zal openbaren, de zoon des verderfs, de tegenstander die zich verheft tegen al wat God heet” in 2 Thessalonicenzen 2; de finale antichrist. Paulus schrijft aan de Thessalonicenzen dat Jezus ook met hem afrekenet wanneer Hij komt, en dat zij dus niet moeten denken dat de Dag des Heren al is aangebroken. "Eerst" (Grieks: πρῶτον) moet “de afval” komen en “de tegenstander” van God openbaar komen” (2:4). Ik heb jullie dit meermaals gezegd, schrijft Paulus (2:5). De wetteloze zal zich openbaren wanneer “wat hem nog weerhoudt” is verwijderd (2:6-8). 'Zoals er nu ook al antichristen rondgaan, er komt een finale antichrist', schreef Johannes na Paulus (1 Joh.2:18).

Sindsdien heeft zo'n beetje elke generatie een invulling gegeven aan wie de antichrist is. Ongetwijfeld dacht men in de 1e eeuw aan Nero of Domitianus of heel Rome, en tijdens latere vervolgingen aan Decius of Diocletianus. Luther dacht in zijn tijd dat het de Paus was. Dat hij dat dacht is eigenlijk nog niet zo gek, aangezien het woord "anti" in het Grieks ook "in de plaats van" betekent, en de Paus zichzelf als de "plaatsvervanger van Christus" op aarde ziet sinds de tijd van de gouden eeuw van de Roomse Kerk.

Maar wie is "hij die op het ogenblik nog weerhoudt", die "uit het midden verwijderd" zal worden voordat de "mens der wetteloosheid" openbaar komt (vers 7)? Ook daarop pogen niet weinigen al heel lang een antwoord te geven. Degenen die een Opname van de Gemeente onderwijzen vóór de Verdrukking zijn van mening dat het de Heilige Geest is, die door de Gemeente werkt. Zij prediken dat, wanneer de Gemeente wordt weggenomen, de werking van de Geest stopt, waarna wetteloosheid vrij spel heeft. Logisch gevolg is dat diegenen die toch in de grote Verdrukking zullen zijn en geloof in Jezus krijgen die dan moeten doorstaan zonder de Heilige Geest, die weg is. Dat lijkt me onbijbels (Joh.7:39) en niet passen bij het karakter van God die iedereen met geloof altijd tegemoet komt.

Is het de Heilige Geest? Als Paulus de Heilige Geest bedoelde, waarom schreef hij dat dan niet gewoon? Waarom zou hij zulke geheimzinnige taal gebruiken terwijl hij dat nergens anders doet wanneer hij over de Heilige Geest schrijft? Bovendien, in het Grieks pent Paulus eerst "wát nog

weerhoudt" in vers 6, waarna hij "die nog weerhoudt" schrijft in vers 7. "Wát nog weerhoudt" is in het Grieks onzijdig en "die nog weerhoudt" is mannelijk, en alhoewel het Griekse "pneuma" (geest) onzijdig is en over de Heilige Geest kan gaan, gebruikt Paulus nergens een onzijdige term voor de Geest (tenzij in combinatie met "pneuma").

Is het de Gemeente? Als Paulus dat bedoelde, waarom heeft hij ook dat dan niet gewoon geschreven? En, waarom schreef hij er dan ook niet bij dat zij zélf eerst weggenomen moeten worden, samen alle andere gelovigen, voordat de finale antichrist zich kan openbaren omdat hun invloed is gestopt? De context suggereert niet dat hij hen bedoelt maar iets anders. Daar komt bij dat als het de Gemeente is die weggenomen wordt voordat de antichrist zich laat zien, wij wellicht een te roze bril op hebben over de invloed van de Kerk in de wereld. Bovendien, het Griekse woord voor Gemeente is ekklesia en vrouwelijk. Dus als Paulus de Gemeente bedoelde, dan had hij "zij die nog weerhoudt" geschreven, niet mannelijk enkelvoud maar vrouwelijk enkelvoud.

Nu is het inderdaad zo dat goddelijke vrouwen grotere mannelijke problemen vaak kunnen voorkomen of bedwingen, Debora en Jaël in Richteren bijvoorbeeld. Maar wij weten het gewoon niet, daar komt het op neer. Daarom zijn er al sinds Tertullianus in de 2e eeuw talloze interpretaties wie het is: Rome, de keizer, de civiele overheid, God en Zijn macht, de aartsengel Michael, de evangelieprediking, Paulus, satan zelf, de werkzame boze krachten, een combinatie van alle goede krachten, de Joodse staat, Jakobus, of een mythisch symbool zonder enige specifieke inhoud.

Is de afval niet al begonnen? Begint de wetteloosheid zich niet al te laten zien, buiten en binnen de Kerk? Daarom pen ik je vrijuit, wat er ook gebeurt, zorg dat je dicht bij Jezus blijft! Grijp je vast aan de broekspijpen van Vader God! Hij houdt je vast, waar je ook doorheen gaat.

Shalom, chevareim.

Genesis 15

De OT verbonden begrijpen

Folks, pepermunten genoeg om op te zuigen voor wie zich verdiepen in de agenda van God met de vaart der volkeren. Wat mij geholpen heeft om de bijbel te begrijpen is het verschil tussen de verbonden te begrijpen.

Er zijn door de bocht genomen 3 soorten verbonden in het OT. (1) Er is een verbond van gelijkheid tussen twee partijen, waarbij de verbondspartners gelijk zijn. Het huwelijk is zo'n verbond (Mal.2:14). Het verbond tussen vrienden is dat, zoals dat van David en Jonathan (1 Sam.18:3). Een politiek verbond is dat, zoals tussen Abimelek en Abraham (Gen.21:32). Maar er zijn twee andere soort verbonden die met de agenda van God te maken hebben en die begrijpen helpt ons de bijbel te snappen: (2) het voorwaardelijk en (3) het onvoorwaardelijke verbond.

Voorwaardelijk verbond

Het verbond dat God in Exodus 19 met Israel sloot na de Uittocht, het Mozaitische Verbond, was een voorwaardelijk verbond. Dat houdt in dat de ondergeschikte partij (Israel) zich moest houden aan de verbondsbepalingen, de afspraken (Torah, de Wet) om de zegen van de meerdere partij (God) te ontvangen. Het voorwaardelijke verbond van God via de middelaar Mozes garandeerde zegen bij gehoorzaamheid en de vloek bij ongehoorzaamheid (Lev.26, Deut.28). Wanneer het volk zich niet zou houden aan de afspraken die zij bij de verbondssluiting aan waren gegaan, waarmee zij uitdrukkelijk instemden (Ex.19:5-8), dan zouden zij niet met de zegen van het verbond te maken krijgen, maar met de vloek, volgens afspraak. De geschiedenis vertelt ons dat zij zich niet aan de afspraken hielden, maar God wel. Hij verbande hen van Zichzelf en verstrooide hen onder de volkeren, zoals de afspraak was (Lev.26: 33), wat gebeurde (2 Kon.17, 2 Kon.24). Voordat dat gebeurde, zouden zij zelfs hun kinderen eten vanwege honger (Lev.26:29), wat gebeurde (2 Kon.6:29). Over dit laatste: Wanneer je 2 Koningen 6:29 leest begrijp je dat pas als je weet wat er in Leviticus 26:29 is afgesproken tussen God en Israel met Mozes als middelaar.

Onvoorwaardelijk verbond

Maar het OT kende ook het onvoorwaardelijk verbond. Dit verbond is een verbond dat God sloot met een eed die Hij zwoor bij Zichzelf. Met andere woorden, de ondergeschikte partij hoefde niet aan voorwaarden te voldoen om de zegen te krijgen die God bij de verbondssluiting beloofde, toezegde. God zou het sowieso doen. Deze partij zou het sowieso krijgen omdat God het bij Zichzelf zweerde en beloofde. Omdat God niet kan liegen, zal het hoe dan ook gebeuren (Num.23:19, Titus 1:2).

Gods verbond met Abram

Het verbond dat God met Abram sloot in Genesis 15: is zo'n verbond. Abram hoefde er niks voor te doen om de beloofde zegen te krijgen. Hoe weten wij dat dit een onvoorwaardelijk verbond was?

Abram krijgt van God de opdracht om een koe, geit, ram en duif in tweeën te snijden en de stukken tegenover elkaar neer te leggen, precies zoals dat ging bij de verbondssluitingen van de oudheid. Dan valt er een diepe slaap over Abram en ziet hij hoe en "vurige fakkel tussen de stukken doorging" en God een verbond sluit, en een belofte doet.

"17 Toen de zon was ondergegaan, en er dikke duisternis was, zie, een rokende oven met een vurige fakkel, welke tussen die stukken doorging. 18 Te dien dage sloot de HERE een verbond met Abram, zeggende: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven, van de rivier van Egypte tot de grote rivier, de rivier de Eufraat" (Gen 15:17-18).

De "vurige fakkel" is een beeld van God, zoals Hij wel vaker in de bijbel afgebeeld wordt als vuur of vuurvlammen (Ex.3, Hand.2). Wat valt je op in de tekst? Hij gaat alleen tussen de dieren door! Dat laat zien dat Hij Zijn verbond met Abram eenzijdig sluit en Abram als ontvangende partij niet aan voorwaarden hoeft te voldoen om de belofte te krijgen.

Normaal gesproken gingen in de oudheid beide partijen samen tussen de stukken door en werd het verbond gesloten met de goden als getuige. De afspraken werden aangegaan en de goden werden als getuige geroepen. De verbondspartners riepen de goden erbij die met de verbondspartners als het ware mochten doen zoals met de dieren als zij zich niet aan het verbond zouden houden... Met andere woorden: Zo'n verbond sloot je met ernst, niet lichtvaardig. Je ging het aan als je je eraan wilde houden. Immers, niemand wilde er het leven bij laten. Zo ging ook God dit verbond met Abram aan met ernst, niet lichtvaardig, en bij Zichzelf....

De belofte

God doet een belofte bij de verbondssluiting: Hij belooft Abrams nageslacht het land van de Eufraat tot aan de Nijl (vers 18). Heeft het volk het al gehad? Nee. Deze belofte moet nog worden vervuld. Salomo heeft het gebied tussen beide rivieren wel onder zijn regie gehad maar het nooit in bezit genomen (1 Kon.4:21).

Ook al heeft het volk zich niet gehouden aan de verbondsafspraken van het voorwaardelijk verbond van Mozes, de belofte van dit onvoorwaardelijk verbond met Abram zal nog vervuld worden.

Lang wachten

Zou God Zich aan Zijn verbondsafspraken houden, aan de belofte die Hij deed aan Abram? 'Wij zijn inmiddels 4000 jaar verder!', zeg je misschien. Maar dat is geen argument, zeker niet als je bedenkt dat Gods belofte over de komst van Jezus in Genesis 3:15 er meer dan 4000 jaar over deed voor die uitkwam. Met andere woorden: Hoe lang het ook duurt, het zál gebeuren, want God houdt Zich altijd aan Zijn Woord.

Wanneer zal het zijn? Het is niet ondenkbaar dat dat in het Millennium zal zijn als je Ezechiël 40 en daarna leest. Alhoewel het Joodse volk terugkeert naar Jeruzalem omdat de Messias hen daar zal ontmoeten (Zach.14, Joel 2:28-32, Zach.10:6, 12:10-13, Matt.24:31), zal Gods belofte niet met menselijke middelen worden gerealiseerd maar met goddelijke. Er is vandaag de dag veel gedoe om het land en zionisten willen wellicht met eigen middelen de belofte van God waarmaken. Maar God zal doen wat Hij wilde, omdat Zijn gunst aan en liefde voor Abram onberouwelijk is, zei Paulus (Rom.11:28).

Leviticus 26:4-45

Misschien dat je zegt: 'Maar zij hebben het verbond van Mozes verzaakt'. Ja, maar er is een krachtiger verbond: dat met Abram. En er is nog een veel krachtiger verbond dat erbij aansluit: het onvoorwaardelijke verbond van Jezus, Yeshua, die kwam om de belofte aan Abram te bevestigen (Rom.15:8) en om de Torah niet te ontbinden maar vervullen (Matt.5:17-18). In Yeshua zal ook Gods belofte aan Abram worden vervuld. En er is nog iets anders: Zelfs het voorwaardelijke verbond van Mozes zegt dat God, ook al verbande Hij Zijn volk van Zichzelf en verstrooide Hij hen onder de goyim, de volkeren, verzette Hij Zich tegen hen (Lev.26:41), toch van hen houdt en Hij Zich weer over hen zal ontfermen in genade:

Leviticus 26: 44 Maar ook zelfs, wanneer zij in het land hunner vijanden zijn, versmaad Ik hen niet en heb Ik geen afkeer van hen, zodat Ik hen zou vernietigen en mijn verbond met hen verbreken: want Ik ben de HERE, hun God. 45 Maar Ik zal hun ten goede gedenken het verbond met hun voorvaderen, die Ik voor de ogen der volken uit het land Egypte heb geleid, om hun tot een God te zijn. Ik ben de HERE. (Lev 26:44-45).

Nadat Jeruzalem is vertrappt en de tijden van de heidenen zijn vervuld (Lucas 21:24), ontfermt God Zich weer wanneer Jezus komt, de hen die Zijn kuikens onder Zijn vleugels verzamelt (Matt.23:37-39).

Slot

Zit er ook een boodschap in voor ons? Ja. Er zit zo'n diepgang in Gods omgang met Israël dat zij ook in hun verwerping en Gods verzet tegen hen en Zijn hernieuwde ontferming over hen aan het einde der tijden een voorbeeld voor ons zijn, licht: Ook al heb je het verknald, God ontfermt Zich weer over je. Al heeft Hij je geslagen, Hij zal je weer verbinden (Hosea 6:1-3). Er is geen enkele manier om aan Hem te ontsnappen. Throw yourself right into His arms of love. Hij zal nooit afwijzen wie tot Hem komen en Hem willen.

Shalom, chevariem.

Deuteronomium 4:30: Het gaat gebeuren

Folks, in het licht van het onvoorwaardelijk verbond dat God sloot met Abram in Genesis 15, wat in het Engels een "Covenant of Grant" genoemd wordt, een verbond dat God sloot bij Zichzelf, is het boeiend om Deuteronomium 4:29-30 eens te lezen.

Deuteronomium is een boek dat bij uitstek over het voorwaardelijk verbond gaat, het verbond dat in het Engels een "Suzerain-Vassal Covenant" heet. De mindere, de Vassal, ontvangt bij het voldoen van de verbondsafspraken de zegen van de meerdere, de Suzerain (bescherming en vruchtbaarheid). Deuteronomium staat vol met terminologie van dit type verbond. God is de Suzerain, Israël de Vassal, hemel en aarde zijn getuigen, Mozes is de middelaar.

Maar zoals Gods verbond met Noach in Genesis 9 een "Covenant of Grant" is, en een soortgelijke vloed dus nooit meer geweest is omdat God Zich altijd aan Zijn afspraak houdt, zo klinkt, nota bene te midden van de terminologie van het voorwaardelijk verbond, ineens de aankondiging dat, ondanks dat het volk zich niet zal houden aan de verbondsafspraken, God Zich toch over hen zal ontfermen vanwege Zijn "Covenant of Grant" met Abram in Genesis 15, en dat Hij hen terug zal brengen. Want zoals God Zich houdt aan het verbond met Noach, zo houdt Hij Zich ook aan dat met Abram. Daarom herhaalt God in Deut.4:29-30 Zijn krachtige belofte aan Israël:

26 Ik neem heden de hemel en de aarde tegen u tot getuigen, dat gij zeker spoedig zult omkomen in het land, dat gij na het overtrekken van de Jordaan in bezit zult nemen; gij zult daarin niet lang leven, maar zeker verdelgd worden;

27 de HERE zal u onder de natiën verstrooien en gij zult met een klein getal overblijven onder de volken, bij wie de HERE u brengen zal;

28 dan zult gij daar goden dienen: werk van mensenhanden, hout en steen, die niet zien, noch horen noch eten noch ruiken.

29 En dan zult gij daar de HERE, uw God, zoeken en Hem vinden, wanneer gij naar Hem vraagt met uw ganse hart en met uw ganse ziel.

30 Wanneer het u bang zal zijn en in de toekomst al deze dingen u zullen overkomen, dan zult gij u bekeren tot de HERE, uw God, en naar Hem luisteren.

31 Want de HERE, uw God, is een barmhartig God, Hij zal u niet verlaten noch u verderven en Hij zal niet vergeten het verbond met uw vaders, dat Hij hun onder ede bevestigd heeft.

"In het laatst der dagen"

Dat "verstrooien" is gebeurd, meerdere malen, en dus zal God ook dat andere doen, dat zij zich tot "de Here bekeren". Wanneer? De NBG heeft vers 30 vertaald met "in de toekomst". Dat is niet helemaal wat er in het Hebreeuws staat. De vertalers van de NBG vertaling hebben dat wellicht gedaan omdat zij hun vingers niet wilden branden aan een theologisch vraagstuk en het in het midden wilden laten, overgelaten aan de lezer zelf om te beoordelen. Misschien was dat wel omdat de NBG in 1951 uitkwam, vlak na de wedergeboorte van de Staat Israël in 1948?

Echter, het letterlijk vertalen wat er in het Hebreeuws staat is nodig om dichtbij het spreken van God te blijven en Gods agenda te snappen.

Het Hebreeuws is namelijk:

בְּצָר לְךָ וּמְצֹאֶיךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרֵי הַיָּמִים וְשָׁבְתָ עַד-יְהִי אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי:

Vertaald is dat:

"In je verdrukking (בְּצָר לְךָ, vijandschap tegen je) wanneer je al deze woorden (הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, dingen) ondervindt (וּמְצֹאֶיךָ) in de laatste dagen (בְּאַחֲרֵי הַיָּמִים) dan zul je terugkeren (en je zult terugkeren) (וְשָׁבְתָ) tot de Here jouw God en je zult Zijn stem horen (וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי)..."

De grammatica van de tekst is niet voorwaardelijk, "als je zult terugkeren", maar zeker, "je zult terugkeren", "je zult Zijn stem horen". En er staat niet "in de toekomst" maar בְּאַחֲרֵי הַיָּמִים, "be-acharit yamim", "in/aan het einde van de dagen".

In deze verzen temidden van de terminologie van Deuteronomium vertelt Mozes wat zou gaan gebeuren. God wist dat het volk Hem ongehoorzaam zou gaan zijn, maar ook dat Hij hen terug zou roepen tot Zichzelf onder een veel beter verbond, dat van Yeshua, aan het einde van de geschiedenis.

Paulus had het goed op een rijtje toen hij hierover in Romeinen 11:25-32 de hoop op opwekking schreef onder het Joodse volk aan het einde van de wereldgeschiedenis wanneer de fakkel van het Evangelie rond de wereld is gegaan. Met Yeshua gaat het gewoon gebeuren.

Alvast shabat shalom, vrienden van Adonai.

Deuteronomium 30:1-6: Je kunt er niet omheen

Folks, ook zo'n tekst die gaat over Gods onvoorwaardelijke plan temidden van de terminologie van Zijn voorwaardelijk Suzerain-Vassal verbond is Deut.30:1-6. Ik weet niet welke vertaling je zelf voor je hebt, maar vandaag pen ik je het Hebreeuws met de vertaling erbij en daarna wat gedachten.

Vers 1

וְהָיָה כִּי-יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וְהִשְׁבַּתְךָ אֶל-לְבָבְךָ בְּכָל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֶךָ
וְהָיָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁמֵר:

En het zal zijn dat al deze dingen over je zullen komen, de zegen en de vloek die Ik voor je aangezicht heb gegeven/geef, en je zult terugkeren tot je hart onder al de volkeren waar de Here je God je daar verbannen heeft.

Vers 2

וְשָׁבַתְּ עַד-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלִי כְּכֹל אֲשֶׁר-אָנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם אֶתְּךָ וּבְכָל-לְבָבְךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ:

En je zult terugkeren tot de Here je God en je zult luisteren naar Zijn stem naar alles wat ik je gebied vandaag, jij en je zonen, met heel je hart en met heel je ziel.

Vers 3

וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת-שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וּקְבַצְךָ מִכָּל-הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְצִיךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁמֵר:

En de Here je God zal omkeren je gevangenschap en Zich over je ontfermen en je verzamelen uit alle volkeren waar de Here God je naartoe verstrooide.

Vers 4

אִם-יְהִי נְדַחְךָ בְּקִצְהָ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ:

Al was je verstrooide aan het einde van de hemelen vandaar zal de Here God je verzamelen en vandaar zal Hij je nemen.

Vers 5

וְהִבְיֵאתִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְרָשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וְיִרְשֶׁתָּהּ וְהִיטַבְתָּ וְהִרְבִּתָּ מֵאֲבֹתֶיךָ:

En de Here je God zal je in doen gaan naar het land dat je vaderen bezaten en je zult haar bezitten en Hij zal je goed doen en Hij zal je talrijker maken dan je vaderen.

Vers 6

וְגַלּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־לִבְבְּךָ וְאֶת־לִבְבִי לְאֵהָבָה לְאֵהָבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן תֵּייךְ:

En de Here je God zal snijden je hart en het hart van je zaad/nakroost om van de Here je God te houden met heel je hart en met heel je ziel zodat je zult leven.

Ezechiël

Dit laatste vers predikte Ezechiël dat zou gaan gebeuren toen deze woorden van Mozes in Deuteronomium 30 meer dan 800 jaar eerder al klonken en deels uitkwamen tijdens de ballingschap waarin hij ook zelf meegenomen werd (Eze.36:25-27, 593-571 v.Chr.). Sommige vertalingen, zoals de NBG, hebben er een voorwaardelijke twist aan gegeven ("wanneer je dit harte neemt" in vers 1), maar de meeste andere vertalingen in binnen- en buitenland vertalen het zoals het in het Hebreeuws staat: niet voorwaardelijk ("indien"), maar dat het zal gebeuren ("je zult"). Het staat vast, ook al weten wij niet hoe en ook niet wanneer.

Geheimenis

Paulus pende Romeinen 11 misschien wel met Deuteronomium 30 in zijn achterhoofd. Hij fundeerde er zijn hele hoofdstuk misschien wel op, samen met alle andere OT teksten over Gods belofte van herstel van Zijn Jakob, wanneer hij over het aan hem geopenbaarde geheimenis pent op Gods agenda.

In Romeinen 11 pent hij eerst dat God Zijn volk niet verstoten heeft (Rom.11:1), daarna dat de verlossing eerst naar de heidenen gaat terwijl Hij, een rechtvaardig overblijfsel uitgezonderd, Israel verhard heeft (vers 7). God heeft hen onder een geest van diepe slaap, als ik het in eigen woorden schrijf, 'bedwelmd'. Hij gaf hen "ogen om niet te zien, oren om niet te horen" (vers 8); en, "hun tafel werd tot een strik, een valkuil, tot een struikelblok met als doel vergelding" (9).

Een semantische vuistslag

Echter, Paulus pent daarna verder: "Zijn zij soms gestruikeld met de bedoeling dat zij vallen zouden?" (vers 11). Hier klinkt als antwoord de typische Paulinische knaller van een gepassioneerde apostel, die wel vaker klinkt. Paulus slaat met een semantische vuist op tafel: μή γένοιτο! "Volstrekt niet! Maar door hun val is de zaligheid tot de volkeren gekomen"...(vers 11)... En wanneer "de volheid van de heidenen is binnengegaan" (vers 25) zullen zij weer "geënt worden op hun eigen olijfboom" (vers 24)... Ook al zijn zij nú vijanden wat het evangelie betreft vanwege jullie (heidenen)... zij zijn wat de verkiezing betreft (nog altijd) geliefden vanwege de vaders" (vers 28).

Daarom, "de Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden van Jakob afwenden. Dit is het verbond van Mij met hen, wanneer Ik hun zonden zal wegnemen" (vers 26-27, Jes.59:20, 45:17, 27:9, Jer.31:31). God heeft állen onder ongehoorzaamheid opgesloten om Zich over állen

te ontfermen" (Rom.11:32). "Gans Israel zal behouden worden" (vers 26). Dit is allemaal taal vanuit Deuteronomium 30.

Slot

De tranen springen je in de ogen als je denkt wat dit volk allemaal geleden heeft opdat wij aan hun heil zouden komen, Jezus. In mijn eigen woorden: Hij parkeerde behalve het overblijfsel van Israel (de stam) alle anderen van Israel tijdelijk in de berm, om Zich na de binnenkomst van de volheid van de heidenen weer over hen te ontfermen, de motor weer te starten en hen alsnog ook allemaal naar Huis te sjeesen.

Chay Yisrael chay. Ha Mashiach bo.

De agenda van God in Romeinen 8:29-30

De proleptische aoristus (1)

Happy New Year everyone. Folks, voor wie zich verdiepen in de agenda van God, misschien ben je inmiddels door je pepermunten heen. Daarom heb ik nog een pepermunt om op te zuigen, en deze heb ik een naam gegeven: de proleptische aoristus.

Misschien dat je nu van schrik je zakje pepermunten laat vallen en al je pepermunten in een keer doorslikt, maar deze heeft aan de ene zijde de NT benaming "proleptische aoristus" en aan de andere zijde de OT Hebreeuwse benaming voor haar equivalent "perfectum propheticum". Misschien dat je nu gelijk denkt dat al dat Grieks en Hebreeuws me naar het hoofd gestegen is en ik geef toe, ik word hier zo blij van dat ik er middenin de nacht mijn bed voor ben uitgesprongen. Deze termen zijn wellicht voor taalfreaks, en daar ben ik er een van. Het woordenboek is naast mijn bijbel mijn favoriet want taal gaat ergens over. Woorden geven namelijk uitdrukking aan betekenis.

Het punt is dat deze termen met onze tekstinterpretatie te maken hebben, en vooral als het over de agenda van God gaat geeft het weer pepermunten om op te zuigen. Heb je je ooit wel eens afgevraagd hoe het met deze tekst bijvoorbeeld zit in Romeinen 8:30: "en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt?"

De verheerlijking is de voltooiing van het hele proces van stadia die Paulus als treinwagonnetjes achter elkaar plaatst, waarbij God de locomotief is die de verlossingstrein in gang heeft gezet en voorttrekt. Na zijn verhandelingen over de kracht van het evangelie vanaf Romeinen 1, pent Paulus uiteindelijk Romeinen 8:29-30 voor hij over Gods verlossingsplan met de volkeren en Israel begint in Romeinen 9-11. Hij schrijft: "Want die Hij tevoren gekend heeft, heeft Hij ook tevoren bestemd tot gelijkvormigheid aan het beeld zijns Zoons, opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broederen; en die Hij tevoren bestemd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt (Rom 8:29-30 NBG).

Een ieder die tot God gaat door het offer van Christus aan te nemen, door zich in geloof met Hem te verbinden, is gerechtvaardigd. Dat is: hij is rechtvaardig verklaard (Rom.1:16-17, Efz.2:6-8). Maar heeft die verheerlijking dan nu ook al plaatsgevonden, vraag je je misschien af? Ben ik al verheerlijkt? Misschien dat je denkt als Geestvervulde christen: Ik loop rond als een verheerlijkte. Ik ben een krachtpatser met hemelse glorie. Of misschien dat je, als je 's-ochtends in de spiegel kijkt, gauw tot andere conclusies komt, en anders je partner wel, maar Paulus gebruikt hier de proleptische aoristus. Dat wil zeggen: Het is zó zeker dat het gaat gebeuren, omdat God het al aan ziet komen (God staat buiten de tijd), dat Paulus het schrijft alsof het al is gebeurd in het verleden ("heeft Hij verheerlijkt"). Zo zeker is het, dat Paulus de verleden tijd gebruikt voor een toekomstig feit.

De aoristus is in het Grieks vergelijkbaar met onze "onvoltooid verleden tijd": iets is in het verleden gedaan.

Waarom doet Paulus dat? Om de zekerheid te benadrukken dat de verheerlijking gaat gebeuren. Je kunt het niet meer missen, zegt Hij. Je zult er niet aan ontsnappen wanneer je met Christus verbonden bent. En helemaal niet als je je bedenkt dat God het proces van je roeping begonnen is, en het dus ook af zal maken, schrijft Paulus 7x in deze verzen. God heeft de regie, daarom beschrijf ik mijzelf als "gematigd calvinistisch", "bescheiden gereformeerd" in theologie.

Je zou het een beetje kunnen vergelijken met dat je je huis verkoopt: De verkoop staat vast, je hebt een afspraak met de koper, en je rekent je rijk want je winst is zo goed als zeker. Je zegt tegen al je vrienden: "Ik heb mijn huis verkocht!" Maar de koop is pas echt rond en compleet op het moment dat de koper bij de notaris zijn handtekening plaatst onder de koopakte. Daarna je winst cashen. De proleptische aoristus is zelfs nog zekerder. De winst, de verheerlijking, staat vast. Maar je hemelse bankrekening toont het nog niet, het komt bij de ontknoping.

Waarom is dit relevant wanneer wij nadenken over de agenda van God? Sommige teksten lijken te suggereren dat alles er al is waarop wij hopen. Maar de Griekse grammatica heeft nuances die ons een beter beeld geven: Het Koninkrijk van God is wel begonnen, maar de volledige realisatie wacht nog bij de ontknoping, de Wederkomst. Je kunt het Koninkrijk dan ook het beste nemen als "already, not yet".

Daarom is vers 31 dat erop volgt zo tof: "Als God voor ons is, wie zal tégen ons zijn?!" Je zou er subiet uitroeptekens bij plaatsen die de eeuwigheid voorbij gaan. Want wat God is begonnen, dat zal Hij ook ten einde toe afmaken! (Fil.1:6). Je kunt Hem niet missen als je in Christus bent! Daarom zeg ik je: Grijp je vast aan de broekspijpen van Vader God. Hij houdt Zijn armen om je heen.

De OT perfectum propheticum komt nog aan bod...

Shalom, chevariem.

Frikandellen in de snackbar. De proleptische aoristus (2)

Folks, voor wie mijn eerdere post over de proleptische aoristus hebben gelezen, je treft er ook een aan in Johannes 13:31, waar Jezus, nadat Judas bij Hem wegging om Hem aan te geven, zegt: "Nu is de Zoon des Mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt". Jezus was nog niet klaar met Zijn missie om in plaats van de mensheid te sterven en de macht van de dood te verbreken met Zijn opstanding. Maar terwijl Judas hem verraadde stond de overwinning al vast, en dat de Zoon des Mensen verhoogd zou worden ook. De verheerlijking zou sowieso komen, dus hoefde niemand eraan te twijfelen. Misschien dat Jezus Zichzelf ermee bemoedigde?

Zo is ook Markus 11:24 een goed voorbeeld: "Al wat jullie bidden en vragen, geloof dat jullie het hebben ontvangen en het zal van jullie zijn". Het "hebben ontvangen" is een proleptische aoristus en Markus gebruikte die om met nadruk een punt te maken. Hij deed dat omdat Jezus Zijn volgers een geloofsinjectie gaf met de bedoeling hen tot onophoudelijk gebed te brengen. Marcus gebruikte dan ook een verleden tijd alsof het gevraagde er al is voor een toekomstig feit dat nog komt: 'Je hebt het wellicht nog niet in je hand, maar het is zeker dat je het zult hebben! Bid dus!' Ik geloof dat Jezus' doel vooral was om de discipelen tot continue gebed in geloof te brengen voor de dingen van God, niet zozeer om hen aan een Ferrari te helpen die weer wegroest.

Als het over de agenda van God gaat tref je de proleptische aoristus ook aan in Openbaring. Openbaring kun je het beste lezen als dat het zowel over de hele menselijke geschiedenis gaat als over de finale ontknoping ervan. In Openbaring 10:7 gebruikt Johannes een proleptische aoristus: "Maar in de dagen van de stem van de 7e engel, wanneer hij bazuinen zal, dan is ook het geheimenis van God voltooid, zoals Hij Zijn knechten de profeten heeft verkondigd". Het "is voltooid" is een proleptische aoristus: Het staat vast dat de ontknoping komt en het is alsof die er al is, het al "is voltooid", maar de daadwerkelijke voltooiing/ontknoping komt nog. Waarom pent Johannes dit? Om al wie vervolgd worden om hun geloof hoop en moed in te praten, opdat zij volhouden in hun strijd. En ook om alle anderen te bekering te bewegen. Immers, de ontknoping komt er zeker aan, ben je er klaar voor?

Toch zijn er ook teksten waarover debat bestaat of de schrijver daar de proleptische aoristus gebruikte of niet. Een goed voorbeeld is Mattheus 12:28/Lucas 11:20: "Wanneer Ik door de Geest Gods (Lucas: "vinger Gods") de boze geesten uitdrijf, dan is het Koninkrijk over jullie gekomen". Het "is gekomen" is volgens sommige futuristen niet onmiddellijk omdat Lucas hier een proleptische aorista zou gebruiken. Hun gedachte is: 'Het is zéker dat het Koninkrijk komt, het is alsof het al gekomen ís, vandaar de proleptische aoristus, maar het komt nog in de toekomst'. Maar alhoewel de gedachtengang dat het Koninkrijk er al is maar ook nog komt de beste benadering van de Koninkrijksagenda is, is deze tekst niet proleptisch. Jezus dreef immers in Zijn tijd de boze geesten uit, een hint dat de inauguratie (aankomst, inwijding) van het Koninkrijk al was begonnen, ook al is de consummatie (volledige manifestatie) er nog niet. Die komt pas met de 2e komst van Jezus (Openbaring 19-20). Samen met Lucas 11:2, waar Jezus Zijn volgers leerde bidden "Uw Koninkrijk kome", is het "already, not yet" raamwerk dan ook de beste benadering. De inauguratie was met de 1e komst, de consummatie met de 2e, en vandaag

de dag is de penetratie van het Koninkrijk door de Geest bij allen die op het altaar hun knieën voor de Koning buigen en Hem binnenlaten.

Een andere besproken tekst is Efeze 2:6. Paulus pent daar: "en heeft ons mede opgewekt en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus,..". Hoe moeten wij dit nu zien? Hij "hééft ons mede opgewekt in Jezus en hééft ons mede een plaats in de hemelse gewesten gegeven"? Dat is nogal wat!, dacht ik toen ik als jonge tiener door de Geest gegrepen werd en dit voor het eerst las... Ben ik daar al? Misschien dat als je in de snackbar een frikandel staat weg te happen de gedachte dat je thuis in de hemel is nu niet bepaald de eerste is die je op dat moment te binnen schiet. Sommigen zijn dan ook van mening dat Paulus hier een proleptische aoristus gebruikt en dat hij schrijft dat het al zo is omdat het zeker is terwijl het feitelijk nog in de toekomst komt. Dat doen zij omdat zij daarmee de realiteit willen verklaren dat er nog strijd, verdeeldheid en zonde is, ook in het leven van christenen. Maar er zijn andere factoren die zwaarder wegen en het tegenspreken: Paulus pent heel de Efeze-brief in de tegenwoordige tijd en hoofdstuk 1 heeft nota bene geen enkel werkwoord in de toekomstige tijd. Zijn focus was dan ook het nu van toen. Dan zou het ook onze focus moeten zijn.

Dat betekent dat je thuis vandaag al in Christus in de hemel is, zoals je ook al met Hem bent opgewekt! Is dat niet opwekkend?! Je wordt er subiet opgewekt van, en terwijl je in die snackbar je frikandel weghapt is opnieuw de proleptische aoristus er een om in overweging te nemen.

Shalom, chevariem.

Back to the future.

De perfectum propheticum

Folks, bij deze de beloofde post over de OT Hebreeuwse variant van de NT Griekse proleptische aoristus: de perfectum propheticum. Misschien dat je nu denkt: 'Stef, dat Grieks en Hebreeuws is je nú wel toch echt naar het hoofd gestegen! Deze termen krijg ik op zondag nooit te horen tijdens de preek!' Dat klopt, en ik zeg ook niet dat dat nou per sé nodig is. Verslik je niet in deze pepermint.

Punt is: In het Hebreeuws komt een werkwoord standaard meestal in de perfectum. De perfectum houdt in dat een handeling is voltooid of bezig is zich te voltooien. Maar in bepaalde teksten kan zij ook de toekomstige tijd inhouden, ook al is de perfectum zelf voltooid verleden tijd of tegenwoordige tijd. De context van de tekst bepaalt het, deze profetische perfectum komt vooral in profetische teksten voor, maar het maakt het lastig te interpreteren: Is het nou al gebeurd of moet het nog komen?

Hoe moeten wij deze profetische perfectum zien? Waarom gebruikt de schrijver dan niet gewoon een toekomstige tijd? Dat komt omdat hij de toekomst al beleeft vanwege de goddelijke invloed waaronder hij staat. De profeet schrijft alsof iets al is gebeurd, of alsof het op dat moment plaatsvindt, terwijl het nog in de toekomst moet gaan gebeuren. "De profeet transporteert zichzelf in zijn voorstelling zó in de toekomst, dat hij de toekomstige gebeurtenis beschrijft alsof die al door hem is gezien en gehoord" (Gesenius' Hebrew Grammar, p.313). Isaac ben Yedaiah zegt van de perfectum propheticum: "De rabbijnen volgen de wegen van de profeten die van iets spraken dat in de toekomst zal gebeuren in de verleden tijd. Omdat zij in een profetisch visioen datgene zagen wat in de toekomst zou gaan gebeuren, spraken zij erover in de verleden tijd en getuigden daarmee dat het al gebeurd was, om er de zekerheid van Gods woorden mee te onderwijzen en Zijn positieve belofte die nooit kan veranderen en Zijn boodschap die nooit kan worden verdraaid".

Zelf zou ik het zo zeggen: De profeet reist in zijn hoofd al in de tijd vooruit en beleeft wat hij ziet en hoort in het nu, alsof het nu gebeurt, en beschrijft het als zodanig. Profeten zijn eigenaardige mensen, denk ik dan, maar het gaat erom dat de Heilige Geest hen meeneemt en transporteert naar de toekomst wanneer zij onder Zijn invloed komen.

Back to the future dus: De profeet wordt zoals Marty in Doc's tijdmachine vooruit getransporteerd naar de toekomst van God, maakt die aan den lijve mee, en keert later weer terug. Zo ongeveer, maar dan in zijn voorstellingsvermogen of geest.

Een voorbeeld is Jesaja 5:13, wanneer de profeet in het Hebreeuws zegt: לָבַן גְּלָה עַמִּי : "Daarom is mijn volk in ballingschap geleid". Jesaja schrijft Juda's ballingschap die meer dan 100 jaar later na hem pas zou gaan gebeuren alsof ze er al middenin zitten, in Babel. Verschillende vertalingen zetten het in de toekomstige tijd wat in het Hebreeuws dus in de verleden tijd staat om

verwarring te voorkomen. Maar het punt is: Het stond zó vast dat het zeker was dat het volk in ballingschap zou gaan.

Een ander voorbeeld is onze kersttekst, Jesaja 9. Wat wij op onze kerstkaarten printen is een perfectum propheticum: "Het volk dat in donkerheid wandelt, ziet een groot licht; over hen die wonen in een land van diepe duisternis, stráált een licht. Gij hébt het volk vermenigvuldigd, zijn vreugde groot gemaakt; het verheugt zich voor uw aangezicht als met de vreugde bij de oogst, zoals men juicht bij het verdelen van de buit. Want het juk dat het drukte, en de stang op zijn schouder, de roede van zijn drijver, hébt Gij verbroken als op Midjansdag. Want elke schoen die dreunend stampt, en elke mantel, in bloed gewenteld, zal verbrand worden, een prooi van het vuur. Want een Kind ís ons geboren, een Zoon ís ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst".

Die Jesaja toch. Wat zal zijn omgeving het lastig met hem hebben gehad. Hij moet in alle staten zijn geweest vanwege wat hij beleefde. Jesaja is in Doc's tijdmachine - in zijn hoofd - naar 700 jaar later getransporteerd en praat erover alsof het in zijn eigen dagen al is gebeurd. Het regent perfectums propheticum in deze verzen. Sterker nog, de stang moest nog op de schouder van Gods volk, Israël, worden gelegd, en de roede moest er nog aan te pas komen (de Babyloniers)! Maar Jesaja beleefde al het Kind in de kribbe.

Wat kunnen wij hiermee? Wat de rabbijnen zeggen wat het doel van de perfectum propheticum is: Als God gesproken heeft door de Profeten is het zo zeker, dat je het niet kunt missen! Dan staat het vast, dan zál het gebeuren! Dan hoeft je niet te vrezen dat wat er staat uitkomt, want God liegt niet (Num.23:19, Titus 1:2). Hij is de Betrouwbare. Dan kun je beter zorgen dat je voorbereid bent. Grijp je aan Hem vast. Al Zijn beloften zijn ja en amen in Christus! (2 Cor.1:20). Daarom wordt de perfectum propheticum ook wel de perfectum confidentiae genoemd. Je kunt confidence hebben, erop vertrouwen.

Daarom wil je je bijbel verslinden?

Shalom, chevarem.

Jesaja 60

De tuinbonen van mijn moeder

Folks, de OT “perfectum propheticum” en de NT “proleptische aoristus” helpen ons bij het lezen van de bijbel, en om de agenda van God te begrijpen wanneer wij de bijbel lezen. Want een tekst kan dus in de voltooide of tegenwoordige tijd staan terwijl het over de toekomst gaat, omdat de profeet zoals Marty in Doc’s timemachine alvast vooruitsnelt en de toekomst al beleeft alsof hij er zelf bij is.

Jesaja 60 is ook een goed voorbeeld. In Jesaja 60 tref je dit literair gereedschap meerdere keren aan. In vers 1 bijvoorbeeld: “Sta op, schitter, want je licht is gekomen en de heerlijkheid van de Here is over je verschenen”. Een aantal vertalingen geven het weer als een voltooide tijd (ESV, KJV, NAS: “is gekomen”), andere maken er een (voltooid) tegenwoordige tijd van (NBG, SV, NIV: “je licht komt, de heerlijkheid van de Here verschijnt”). In het Hebreeuws: קוֹמִי אֲוִרִי כִּי בָא אֹרֶךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלֶיךָ זָרַח. Hier wordt 2x zo'n profetische voltooide tijd gebruikt: בָּא en זָרַח (perfectum). De ballingschap moest nota bene eerst nog komen, Christus, het Licht der wereld (Joh.8:12), kwam pas 700 jaar later, en het herstel van Israël waarover Jesaja 60 gaat is nog niet compleet want Jeruzalem zou vertrapt worden tot de tijden van de heidenen zijn vervuld en iedereen een kans heeft gehad in te stappen in 'Noachs' boot (Lucas 21:24). Maar Jesaja beleefde het allemaal al als voltooid.

De profeet gaat verder na vers 1 met in de rest van het hoofdstuk te vertellen dat hij het herstel van Israël heeft gezien, alsof hij er zelf bij was dat het gebeurde. Hij stond niet alleen aan de Kribbe (Jes.9), hij stond als het ware ook langs de kant van de weg, in zijn hoofd, door de Geest gegrepen, en zag de terugkeer van Israëls zonen en dochters voor zich voorbij komen. Want in vers 4 komt er opnieuw 2x een profetische voltooide tijd: “Hef uw ogen op en zie rondom: zij allen verzamelen zich, zij komen tot u; uw zonen komen van verre en uw dochters worden op de heup aangedragen.” Zowel “verzamelen” als “komen” staan in de profetische voltooide tijd. Zo zeker is het herstel van Israël, dat de profeet gebruik maakt van literair geschut om het volk dat nog in ballingschap moet gaan op het hart te drukken dat God hen niet zal vergeten terwijl zij daar zijn, dat Hij een plan heeft, hen niet voor eeuwig zal verstoten maar Zich weer zal ontfermen en terugbrengen. Dat zeiden overigens ook andere profeten, zoals Hosea: 'Al ben je een publieke Vrouw, Israël, ontrouw, Ik neem je terug'. Wat een God is de God van Israël! Als Hij gesproken heeft, dan kun je door een dal gaan maar je gaat niet zonder hoop.

Progressieve vervulling

Zijn plan in Jesaja 60 reikt zelfs tot in het Nieuwe Jeruzalem van Openbaring 21:26, wanneer in vers 5 staat: “want tot u zal de rijkdom der zee zich wenden, het vermogen der volken zal tot u komen”. Jeruzalem zal verrijkt worden door de volkeren, staat er. Hoe moeten wij dat uitleggen? Haar poorten zullen altijd openstaan (vers 11). Wanneer is dat gebeurd? Je kunt het het beste nemen als een progressieve vervulling. Het komt allemaal niet in één moment maar in meerdere, en tot in het Millennium en daarna: Het begon met Koning Darius die zijn rijkdom gaf voor Zerubbabel's tempel na de ballingschap (Ezra 6:8-9), met Artasatha's opdracht in 444 v.Chr. tot de herbouw van Jeruzalem (Neh.2), heeft te maken met de instroom van heidenen in

de Gemeente die deel kregen aan Israël's Nieuwe Verbond, en het zal verder gaan tijdens het Millennium en compleet zijn met het Nieuwe Jeruzalem wanneer het naar beneden komt (Opb.21:26, Hag.2:7 en Zach.14:14). "We will dance on the streets that are golden!"

Tuinbonen

De NT proleptische aoristus en de perfectum propheticum helpen ons ook om de verwarring van het preteristisch gedachtengoed te ontrafelen, vooral als het over Israël gaat waarmee God niks meer zou hebben volgens deze interpretatie. Preteristen begrijpen niet alleen de trouw van God niet, maar lezen ook hun bijbel niet. Of ze nemen alleen die teksten die bij hun visie passen.

Dat doet mij denken aan de tuinbonen van mijn moeder. Ik groeide in de jaren 70 op achter het stationnetje van Heemstede-Aerdenhout, en op een avond stond ik met mijn lampion, en vooral met een grote lege plastic zak voor snoep, klaar bij de voordeur voor Sint Maarten. Ik wilde net naar buiten toen mijn moeder in de keuken riep dat we eerst gingen eten. Maar het enige waar ik aan dacht was al dat snoep waarmee ik die zak zou vullen terwijl ik anderen de liedjes zou gaan laten zingen. "Waarom nog eten?", dacht ik. En dat werd direct bevestigd toen ik aan tafel aanschoof. Ik keek naar mijn bord en zag daar een berg groen-grijzige bonen op liggen. Nu was mijn moeder altijd goed voor me. Maar bij het zien van die tuinbonen had ik subiet geen trek meer, mede vanwege de gedachte aan dat snoepgoed. 'Waarom deze bonen eigenlijk nog?!', dacht ik. "Deze eet ik niet!", zei ik, waarop mijn moeder zei: "Je eet ze gewoon op!" Maar ze waren niet gaar. Na meerdere happen halfgare tuinbonen dacht mijn maag er net zo over als ik, en niet onterecht. Het heeft daarna nog jaren geduurd voor ik mij een keer aan tuinbonen heb gewaagd en ik de kans kreeg mijn trauma te resetten. Deze bonen waren tot mijn verbazing voortreffelijk klaargemaakt!

Misschien is het met het pakken van Gods affectie voor Israël net zo: Je hebt net als ik in het verleden halfgare tuinbonen gegeten... en dacht: 'Never in my life. Hou op over Israël!' Je wilde er geen hap van nemen vanwege hoe men het in de kerk bracht, halfgaar. Maar dan zeg ik je: Gods affectie is iets anders als kerkelijk fanatisme. Dan is het nu bij het lezen van Jesaja 60 misschien tijd om toch een hap van dat heerlijke profetische materiaal te nemen en die heerlijke tuinbonen van God eens uit te proberen? Want Jesaja 60-62 gaan over het herstel van Israël onder de natien, en Jesaja 60 begint met de volkeren die tot Israël getrokken worden. Daar hebben we nog niet alles van gezien.

Neem een tuinboon!

Shalom, chevariem.

Jesaja 60

Rellen in Jeruzalem

Er zijn weer rellen in Jeruzalem en zoals altijd schilderen de media de Palestijnen af als slachtoffer van de rellen die zij zelf hebben uitgelokt. Abbas blaast dreiging en de VS is dan meestal de redder. Wat doet de EU? Het lijkt op een macro drama driehoek. Is het de pijn van Ismaël die in de straten van Jeruzalem klinkt in deze dagen tijdens de ramadan? Ook voor Ismaël is er plaats in Abrahams familie, maar dan wel in de juiste volgorde, want God heeft Izaäk, de zoon van de belofte, verkozen boven Ismaël, het kind van eigen kunnen, om door Izaäk Zijn zegen aan de volkeren te geven en door hem Zijn beloofde Messias in de wereld te brengen. Als nu Ismaël zich eens zou buigen voor Izaäk, zoals Esau in bijbelse tijden had moeten doen voor Jakob en, al eerder, Kaïn voor Abel, zoals wij, christenen uit de volkeren Gods gang met Israël, uit wie de Messias kwam, erkennen, wat zou de wereld van het Midden Oosten er dan anders uitzien. Ismaël heeft ons gebed nodig, dat Gods Geest in hem beweegt, evenals Israël, dat vredelievend is en aan Ismaël in haar land een thuis aanbod bij haar oprichting maar dat hij afwees.

Het gaat komen

Toch zag Jesaja dat dat moment gaat komen. In Jesaja 60 profeteert Jesaja wat hij zag omdat hij er bij stond dat het gebeurde nadat hij door Gods tijdmachine naar de toekomst was getransporteerd. En, zoals Marty in Back to the Future terugkwam en zei: "Doc, doc!" om die tot actie te manen en de toekomst te veranderen vanuit het verleden, zo kwam Jesaja 'terug' en profeteerde. In vers 4 gebruikt Jesaja 2x een perfectum propheticum om te zeggen wat hij had gezien in de toekomst, en wat voor onze ogen gebeurt:

"2 Want zie, duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de natiën, maar over u zal de HERE opgaan en zijn heerlijkheid zal over u gezien worden. 3 Volken zullen opgaan naar uw licht en koningen naar uw stralende opgang. 4 Hef uw ogen op en zie rondom: zij allen verzamelen zich, komen tot u; uw zonen komen van verre en uw dochters worden op de heup aangedragen."

Perfectum propheticum: het staat vast

Het "verzamelen"¹ en "komen² van verre" staan in het Hebreeuws in de voltooide tijd. Jesaja pende het zo omdat het zeker is dat het zal gebeuren, omdat het vaststaat bij God. En wij zien het vandaag de dag voor onze ogen uitkomen. Sinds 1948 en wat op Jeruzalemdag herdacht wordt, 1967, is Lucas 21:24 op zijn retour: Jeruzalem wordt niet langer vertrappt en wie haar vrede zoeken en vrede met haar sluiten hebben vrede" (Ps.122:6).

Als een wolk en duiven

"8 Wie zijn dezen, die als een wolk komen aangevlogen en als duiven naar hun til? 9 Want op Mij zullen de kustlanden wachten; en de schepen van Tarsis zullen de eerste zijn om uw zonen van verre aan te brengen; hun zilver en goud voeren zij mede, ter ere van de naam des HEREN, uws Gods, voor de Heilige Israëls, omdat Hij u luister verleend heeft. 10 Vreemdelingen zullen uw muren herbouwen en hun koningen zullen u dienen, want in mijn toorn heb Ik u geslagen, maar

¹ Niphal Perfect, 3rd person common plural: **יִקְבְּצוּ** van **קִבֵּץ**.

² Qal Perfect, 3rd person common plural: **יָבֹאוּ** van **בָּאוּ**.

in mijn welbehagen heb Ik Mij over u ontfermd. 11 En uw poorten zullen bestendig openstaan, ... (Isa 60:8-11 NBG)".

Aangevlogen

Zij zullen als een wolk komen aangevlogen, door de wind van God voortgedreven, en als duiven naar hun til omdat zij de weg weten. Het Joodse volk komt naar huis, naar het land wat altijd van hen is geweest omdat God het hen gaf. Immers, in Jeruzalem stierf de Messias aan het Kruis voor hen en alle volkeren. Jeruzalem was misschien wel waar het allemaal begon in Genesis 1-3 en waar het allemaal eindigt bij de ontkenning. Jeruzalem is de hoofdstad van het christendom, haar aorta, niet Rome. De Septuagint, de Griekse vertaling van het OT, de Joodse Tenach, begint het hoofdstuk dan ook in vers 1 met te vermelden dat het over Jeruzalem gaat: φωτίζου φωτίζου Ιερουσαλημ.

Slot

Misschien dat je niks met Israël hebt. Lees dan in ieder geval de bijbel en let op het profetisch perspectief van Gods grotere verhaal van kافت tot kافت. God ontfermt Zich en wie zal het keren? "15 Terwijl gij eertijds verlaten waart en gehaat, zodat niemand door u heentrok, zal Ik u stellen tot een eeuwige praal, tot een vreugde voor geslacht op geslacht. 16 En gij zult de melk der volken zuigen (Isa 60:15-16 NBG)."

Shalom, chevareim, אֲשֶׁלְיוֹ אֶהְבֵּיךָ, שְׁלֹמֹת יְרוּשָׁלַיִם יְרוּשָׁלַיִם (Psa 122:6).

Jesaja 61 en 34

Jezus stopte met lezen

“Make America great again” is misschien toch niet helemaal gelukt. Deze week keek de wereld toe hoe schaamte het Capitool bedekte. Hoe tegenstrijdig Trump’s beleid toen bleek, was de aanwezigheid van de 6MWE onder de relschoppers: 6 Million Were Not Enough. Was dit wat de Puriteinen uit Engeland voor ogen hadden toen zij in 1620 aan boord van de Mayflower stapten om in de Nieuwe Wereld het Koninkrijk van God te vestigen? Nog afgezien van het bloed dat heeft gevloeid na hun aankomst? Eén natie onder God? Je koninkrijkstheologie kan zomaar tot zonde leiden als je koninkrijksidealen door menselijk toedoen een ideologie worden. Kunnen wij ooit het Koninkrijk van God op aarde verwelkomen zonder dat Christus zelf lijfelijk in ons midden is? En tenzij wij eerst zelf zijn bevrijd van onze zondige, beperkte menselijke natuur? Het oude is wel voorbij omdat je uit de hemelse Adam bent geboren, maar de oude aardse Adam is overal nog springlevend aanwezig.

Ik zie uit naar het Millennium, waar Jeruzalem de hoofdstad van gaat zijn, niet Washington, niet Moskou, en Rome al helemaal niet. Daarover gaat het in Jesaja 60 en daarna. Jesaja 61 vertelt ons dat Jezus er de hoofdpersoon van gaat zijn, en dat het Koninkrijk niet direct geheel bij Zijn 1^e komst gevestigd wordt maar dat Hij dat in 2 komsten doet, als de realiteit van de wereld en de Kerk zelf dat niet al bevestigt. Jesaja 61 geeft eigenlijk de oplettende lezer hetzelfde raamwerk van Gods agenda met het Koninkrijk als andere teksten dat doen met de proleptische aoristus (zie mijn eerdere posten): “already, not yet”.

Er gebeurt namelijk iets opmerkelijks wanneer Jezus in Lucas 4:16-20 Jesaja 61 voorleest en op Zichzelf toepast. Nadat Hij de eerste twee verzen leest, stopt Hij met lezen middenin het 2^e, en spreekt Zijn gehoor in de synagoge in zijn thuisstad Nazareth toe, en zegt: “Heden is dit Schriftwoord voor jullie oren vervuld” (4:22).

Maar Jezus leest die Sabbat alleen het deel dat gaat over het aangename jaar van de Here: de tijd van genade om je tot God te keren, bevrijd te worden van je echte vijand, je zondige natuur van binnen, en om genezing te vinden van je gebrokenheid. Het Kruis zou de plaats van de omruiling gaan worden: Zijn dood werd jouw leven, Zijn ziekte jouw genezing, Zijn smarten jouw blijdschap, Zijn verbroken worden jouw heelmaking. Wat een genade! Snel naar het Kruis en omarm het! Verbind je met Jezus!

Maar Hij leest niet het 2^e deel van vers 2 over “de dag van wraak van onze God”. Die dag zal nog komen, “want de Here koestert toorn tegen alle volken en grimmigheid tegen al hun heer”, zei Jesaja eerder al in hoofdstuk 34. In dat hoofdstuk gaat het over Gods toorn tegen Edom (Esau) dat zich geen kans voorbij had laten gaan om Israël (Jakob) een hak te zetten. De tweelingbroer van Jakob, die zijn hiel had gegrepen, zou te maken krijgen met het zwaard van God dat “dronken was geworden in de hemel” en op de “dag van wraak” naar beneden gaat komen, die een “jaar van vergelding in Sions rechtsgeding” zal gaan zijn (34:8). God zal het voor Zijn volk opnemen.

De profeet schrijft opnieuw dat hij er al bij was en het zag gebeuren, en gebruikt in vers 5 een perfectum propheticum om de zekerheid ervan duidelijk te maken in het Hebreeuwse woord “dronken geworden/verzadigd”. Hij zegt er ook bij wanneer het zwaard zal komen: Wanneer “al het heer des hemels vergaat en als een boekrol de hemelen worden samengerold”... (34 4). Het

gaat om het einde van de tijd, die nog komt. Hij zegt ook dat het volk het land weer zal bezitten (34:17).

Slot

Is er geen hoop voor de natien? Jazeker! Keer terug tot God! Nu is de tijd van genade (2 Cor.6:2)! “Kom dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgedelgd worden, opdat er tijden van verademing mogen komen en Hij de Christus, die voor jullie tevoren bestemd was, Jezus, zende... Hem moest de hemel opnemen tot aan de tijd van de wederoprichting van alle dingen” (Hand.3:19-21). En begin Zijn volk Israël te zegenen, want zij zal weer het “hoofd van alle natien zijn” (Jer.31:7)! Jesaja 34 begint dan ook met de volken op te roepen om te horen en de natien om op te merken, heel de kosmos zelfs, inclusief wat erop uitspruit (34:1)! In het Assyrische Ninevé kleedden zelfs de dieren zich in rouwgewaad op slechts 5 Hebreeuwse woorden van Jona (Jona 2:). God zegt: Zoek het na in het Boek des Heren en leest...” (34:16). Zijn relatie met Israël is duidelijk, Zijn relatie met de natien ook als je bedenkt dat er een Jood hing aan een Romeins Kruis. Wéér een Jood die leed om de zegen van God – Yeshua – “heil” – Hemzelf - naar de volkeren te brengen, de vervulling van Gods beloften aan Abraham (Gen.12, Gal.3).

Shabat shalom, chevariem.

Jesaja 66

Op Jeruzalem's knieën gekoesterd

Hoe anders is Jezus. Hij kwam niet om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn leven te geven als losprijs voor velen (Markus 10:44-45). Hij waste Zijn discipelen de voeten. Hij was er voor hen, en niet op Zichzelf gericht. Jezus gaf alles weg om anderen alles te geven (2 Cor.8:9). Hij legde Zijn leven helemaal af voor het welzijn van wie Hem willen. Hij beschouwde Zijn God-zijn niet als roof, schrijft Paulus, maar gebruikte het voor anderen (Fil.2:6-8). Hij kwam naar beneden om vele zonen tot glorie te brengen (Heb.2:9-10). Hij nam als de Laatste Adam de verantwoordelijkheid en de schuld op Zich die de eerste Adam niet had genomen (Gen.3). Wie wil zich niet aan zo'n betrouwbare Leider geven?

Daarom zie ik uit naar het Millennium. Daarin zal Jezus Zelf de leiding nemen en daarin zal Hij Zich door Jeruzalem ontfermen over de rest van de wereld. In Jesaja 66 spreekt de profeet dat Jeruzalem weer een moeder zal zijn voor de volkeren en dat zij ineens zal baren: "7 Voordat zij smarten kreeg, heeft zij gebaar; voordat de weeën haar overvielen, heeft zij een zoon ter wereld gebracht". Dat is Yeshua, het "rijsje uit de tronk van Isai, de wortel van Isai, de scheut uit zijn wortelen, de banier van de volkeren, die de volkeren zullen zoeken" uit Jesaja 11:1, 10.

Jesaja 66 pent verder: "8 Wie heeft zo iets gehoord, wie heeft iets dergelijks gezien? Wordt een land op één dag voortgebracht of een volk op eenmaal geboren? Maar Sion heeft nauwelijks barensweeën gekregen, of zij baarde haar kinderen. 9 Zou ik ontsluiten en niet doen baren? zegt de HERE. Of ben ik een, die doet baren en toesluit? zegt uw God. 10 Verheugt u met Jeruzalem en juicht over haar, gij allen die haar liefhebt. Verblijdt u over haar met blijdschap, gij allen die over haar treurt, opdat gij zuigt en u laaft aan haar vertroostende borst, 11 opdat gij met volle teugen u laaft aan haar rijke moederborst.12 Want zo zegt de HERE: Zie, ik doe haar de vrede toestromen als een rivier en de heerlijkheid der volken als een overvolle beek; dan zult gij zuigen, gij zult op de heup gedragen en op de knieën gekoesterd worden. 13 Zoals iemands moeder hem troost, zo zal ik u troosten, ja, in Jeruzalem zult gij getroost worden."

Jesaja zegt dat wie Jeruzalem liefhebben (vers 10) worden uitgenodigd om zich aan Jeruzalem's " vertroostende, rijke moederborst te laven en te zuigen" als pasgeboren babies (vers 11). Zij zullen "op haar heup gedragen worden en op haar knieën worden gekoesterd. In Jeruzalem zul je getroost worden".

Dat is reden om in het vliegtuig te stappen! Nu al? Ja, op de een of andere manier is het daar nu al anders dan elders. Wanneer je door de straten van Jeruzalem loopt merk je het. En anders kun je nog de muur op om als wachter het uit te bidden omdat wij het in de bijbelse tekst aan zien komen.

Is Jesaja 66 al vervuld? Het merendeel gaat nog komen. Jeruzalem zou eerst vertrapt worden tot de tijden van de volkeren zijn vervuld en het Millennium aanbreekt (Lucas 21:24). Dan komt herstel en dat zal onverwacht zijn, lijkt Jesaja in vers 7-8 te zeggen.

Genesis 49

Het begon met de terugkeer van het volk uit hun ballingschap, nadat God hen van Zich had weggeworpen. In Jesaja 49:19-20 profeteert Jesaja dat eerst de zonen en dochters van Israël zelf uit hun ballingschap zouden terugkeren, in de 2e exodus. "21 En gij zult bij uzelf zeggen: Wie heeft mij dezen gebaard, daar ik toch van kinderen beroofd en onvruchtbaar was, verbannen en verdreven; wie bracht dezen dan groot? Zie, ik was alleen overgebleven, waar waren dan dezen? 22 Zo zegt de Here HERE: Zie, Ik zal mijn hand opheffen tot de volken en mijn banier omhoog heffen voor de natiën; in hun armen zullen zij uw zonen brengen, en uw dochters zullen op de schouder gedragen worden." (Isa 49:19-22).

In vers 13-17 spreekt de profeet tot de hemelen, de aarde en de bergen dat zij moeten juichen en jubelen dat God Zich over Zijn volk ontfermd heeft. Hij roept heel de schepping op om toe te kijken dat God Zich over Jeruzalem, de zuigeling, als haar Moeder ontfermt: "13 Jubelt, gij hemelen, en juich, gij aarde, breekt uit in gejubel, gij bergen, want de HERE heeft zijn volk getroost en Zich over zijn ellendigen ontfermd. 14 Maar Sion zegt: De HERE heeft mij verlaten en de HERE heeft mij vergeten. 15 Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermen zou over het kind van haar schoot? Al zouden zij die vergeten, toch vergeet Ik u niet. 16 Zie, Ik heb u in mijn handpalmen gegrift, uw muren zijn bestendig vóór Mij. 17 Uw zonen snellen toe, uw vernielers en uw verwoesters trekken van u weg." (Isa 49:13-17)

De profeet gebruikt hier opnieuw een perfectum propheticum wanneer hij zegt: "De Here heeft Zijn volk getroost".

כִּי־נָחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲבָדָיו יִרְחָם:

Het woord נָחַם – "heeft getroost" - staat in de voltooide tijd terwijl het over de toekomst gaat. Ongelooflijk. Het volk moest nog in ballingschap gaan maar Jesaja zag hen alweer terugkomen. Hij riep nota bene hemel en aarde op om alvast te beginnen met juichen en uit te breken in gejubel. De Here had Zich al ontfermd met bewogenheid. Zo zeker was hun terugkeer, dat Jesaja dit literair geschut van de perfectum propheticum moet gebruiken om zijn punt te maken! Ik kan me niet herinneren dat mijn moeder mij ooit al troostte voor ik bij haar of mijn vader over de knie ging toen ik klein was. Bovendien noemt hij hen *Zijn* ellendigen. Zij zijn immers Zijn eigendom. Die terugkeer is er dan ook gekomen.

Kunnen wij hier iets mee voor onszelf? Als je van Hem bent, dan kun je niet aan Hem ontsnappen. Dan staat vast dat Hij Zich weer over je zal ontfermen als Hij toestond dat je een tijd door een donker dal ging en afstand voelde. Je bent Zijn zuigeling, het kind van Zijn schoot, en Hij is je niet vergeten. Werp jezelf dan weer in Zijn armen! Laat je koesteren op Zijn knie! Sluit met Hem een verbond door Jezus.

Jesaja 65

God zal juichen over Jeruzalem 2.0

Folks, we gaan nog iets meemaken met Jeruzalem. De stad zal een upgrade krijgen. Er komt een Jeruzalem 2.0. Dat zegt de profeet in Jesaja 65: 17 Want zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; aan wat vroeger was, zal niet gedacht worden, het zal niemand in de zin komen. 18 Maar gij zult u verblijden en juichen voor eeuwig over hetgeen Ik schep, want zie, Ik schep Jeruzalem tot jubel en zijn volk tot blijdschap. 19 En Ik zal juichen over Jeruzalem en Mij verblijden over mijn volk. En daarin zal niet meer gehoord worden het geluid van geweene of van geschreeuw. 20 Daar zal niet langer een zuigeling zijn, die slechts weinige dagen leeft, noch een grijsaard, die zijn dagen niet voleindigt, want de jongeling zal als honderdjarige sterven, zelfs de zondaar zal eerst als honderdjarige door de vloek getroffen worden. (Isa 65:17-20 NBG)

God zegt dat Hij zal juichen over Jeruzalem. Hij schept het tot jubel en Zijn volk tot blijdschap (vers 18). Tot ergernis van de VN waar niemand zijn bijbel leest kennelijk, zal Jeruzalem een transformatie meemaken in het Millennium.

Misschien dat je nu zegt: 'Stef, dit gaat over het hemelse Jeruzalem van Openbaring 21-22 en Hebreëën 12:22, ons Thuis, waar ik nu al belasting betaal en ingeschreven ben in de burgerlijke stand (Fil.3:20). Dat komt naar beneden in de nieuwe hemel en aarde. Immers, in vers 17 begint Jesaja met te zeggen dat God een nieuwe hemel en aarde schept.'

Belangrijk is dan te begrijpen hoe je OT profetie moet lezen. "De grotere context van Jesaja 65 lijkt gemengde elementen van het Millennium en de nieuwe hemel en aarde te hebben. Maar het is niet in de aard van OT profetie om een onderscheid te maken tussen verschillende gebeurtenissen in de toekomst, zoals deze profetieën ook geen onderscheid maken tussen Jezus' 1e en 2e komst" (Grudem, p.1128). Dat maakt het lastig om de profetieën te plaatsen op de agenda. Daardoor zijn er in dezelfde profetieën gemengde kenmerken van zowel het Millennium als de nieuwe kosmos terug te vinden.

Jesaja 11

In Jesaja 11 is dat ook het geval. In vers 6-9 spreekt de profeet over een wereldwijde upgrade van de natuur, waardoor de harmonie tussen dieren en tussen mensen en dieren wordt hersteld. De vloek van Genesis 3 is er weggenomen en het zal weer zijn zoals God het ontwierp in Genesis 1: Het lam zal rustig liggen naast de wolf en die niet tot beschuitje bij het ontbijt dienen. Het luipaard zal naast een kind liggen, terwijl de koe niet meer vreest voor de berin en hun jongen samen weiden en door een kleine jongen worden gehoed. De leeuw zal stro eten in plaats van zich te goed te doen aan een zebra. Er zal geen kwaad zijn, want de aarde zal vol zijn van de kennis van de Here, zegt Jesaja. Man o man, je springt er op maandag gewoon spontaan je bed bij uit. Was het alvast maar zo. Jesaja 65 is een echo van Jesaja 11 in vers 25 wanneer er staat dat de slang stof zal eten. Daar zal menig muis dankbaar voor zijn.

Maar uit vers 10-11 wordt duidelijk dat “op die dag de Wortel van Isai zal staan als een banier voor de volkeren” en dat de volkeren Hem nog steeds zullen zoeken, en dat de Here nog bezig is om Zijn volk tot Zich te verzamelen. De nieuwe hemel en aarde zijn er dus nog niet. Maar de omkering van de natuur terug naar hoe het was is er al wel. Velen geloven dan ook, samen met andere teksten, in het Millennium, wat Openbaring 20 bevestigt dat wereldwijd aan zal breken met de 2e komst van Jezus. Mocht je van mening zijn dat het Koninkrijk er wel al is, dan is mijn advies toch op te passen als je op safari gaat.

Jesaja 65

In Jesaja 65 ziet de profeet dat er na haar upgrade in het Jeruzalem 2.0 geen zuigeling meer zal zijn die maar een paar dagen leeft, noch een grijsaard die vroegtijdig sterft. De jongeling wordt honderd en de honderdjarige zondaar wordt door de vloek getroffen. De luiers zijn niet aan te slepen, maar in Jeruzalem 2.0 zijn de dood en de vloek nog wel aanwezig maar uitgesteld. Haar inwoners blaken van gezondheid en leven langer. Maar de zondaar is er nog (vers 20), terwijl er toch ook weer geen gewezen of geschreeuw meer zal zijn (vers 19), wel blijdschap en gejuich (18).

Jesaja 65 wijst dan ook met Jesaja 11 op een periode van een upgrade van de bestaande orde naar 2.0, terwijl het nog niet de eeuwigheid is.

God is al bezig

De profeet zegt in vers 18 in het Hebreeuws

אֲשֶׁר אֲנִי בּוֹרֵא כִּי הִנְנִי בּוֹרֵא

Wij vertalen dat zo: “Wat Ik schep”. Maar er staat eigenlijk: “Wat Ik scheppende ben, want zie Ik ben scheppende” (בוֹרֵא). Tweemaal gebruikt Jesaja niet een gewoon werkwoord maar een deelwoord in de voortdurend voortgaande tijd. God is al bezig. אֲנִי בּוֹרֵא. Jesaja stond in vers 18 al in het Millennium en zag het. En in vers 1 stond hij al in de eeuwigheid. Zo zeker is de upgrade naar het Millennium dat Jesaja in zijn eigen dagen zag dat God al bezig was. Hoe moeten wij dat zien? Het was in ieder geval al vooraan in Zijn gedachten. Misschien was er al een vergadering over geweest in de Troonzaal zoals in Genesis 1:26.

Juich

Hij spoort dan ook aan tot vrolijkheid nog voor de ballingschap moest beginnen. In vers 18 gebruikte Jesaja namelijk een gebiedende wijs.

כִּי־אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ עַד־יָעַד

Er staat niet “jullie zullen je verblijden”, wat zeker is, maar “wees blij” en “wees uitzinnig vrolijk”, hoe de meeste vertalingen het hebben. Nu al. En dat niet alleen nu, maar עַד־יָעַד, “tot in voor altijd”.

Relax

Na het 1e "scheppende" volgt in het Hebreeuws een komma. Die komma is het ^ teken onder אָנִי בּוֹרֵא, onder de ג. Het is een hint om een pauze te nemen en het even op je in te laten werken wat God daar zegt: Hij is bezig. Relax. Leun achterover in Zijn handelen. Be happy.

Ik zal juichen over Jeruzalem, zegt God. En wij ook! Ook over de nieuwe situatie wereldwijd. Wij zullen met Hem uitzinnig juichen tot in de eeuwigheid!

Wat een feest! Alvast shabat shalom! Ik zou zeggen: אֲגִלֵּל עִדֵּי-עַד

Be happy.

Ezechiël 24

Onze beauty in brand

Je vraagt je af of er nog iemand is die in deze dagen ons land wil regeren, en de problemen van onze welvaartstaat wil helpen oplossen? De koppensnellers van de NOS lijken in ieder geval vooral uit te zijn op het bekritisieren van hen die verantwoordelijkheid nemen, denk ik wel eens als ik hun ad hominem, op de man, gerichte vragen hoor. Heeft iemand ooit in de schoenen van een minister of premier gestaan? Een parlementaire democratie en de openbaarheid van bestuur vragen om journalistiek, en journalisten denken misschien dat zij het geweten van de macht moeten zijn. Zijn zij inmiddels zelf een macht geworden? Waar leggen zij verantwoording af? Bij ons thuis hing vroeger een spreuk op het toilet: "There are those who make things happen; there are those who watch things happen; and there are those who wonder what happened". Als tiener vroeg ik mij altijd af bij welke categorie ik zou gaan horen. Een ding heb ik inmiddels wel geleerd: Mensen die niks doen worden vaak de critici van hen die verantwoordelijkheid nemen.

De profeten van het OT waren diep begaan met de toestand van hun land en betaalden zelf vaak een hele hoge prijs voor hun boodschap. Het was voor hen niet schieten op afstand. Ze werden vaak zelf de dupe. Bovendien spaarde God hen niet altijd: Jesaja werd volgens de verhalen doormidden gezaagd onder de goddeloze regie van Manasse, Jeremia stierf in Egypte de hongerdood nadat hij vluchtte toen de Babyloniërs Jeruzalem aanvielen. Habakuk, Ezechiël en Daniël werden weggevoerd naar Babel, en wellicht was Haggai toen ook al van de partij. Je passie wordt je pijn, zeg ik wel eens, of mensen nu luisteren of niet.

Ezechiël

In Ezechiël 24:16 zegt God tot de profeet dat zijn vrouw die dag plotseling van hem weggenomen zou worden. De boodschap aan het volk was dat zoals Ezechiëls delight plots zou sterven, de "delight" van Israël, de Tempel, hun "trots", verwoest zou worden (vers 21). Want God had Zich eruit teruggetrokken (Eze.10-11). Immers, waarom zou God nog iets hebben met hen die Hem niet willen en nog onder hen zijn? De beker was vol. Maar Ezechiël mocht van God niet publiek rouwen om het verlies van zijn vrouw, alleen in stilte kermen (vers 17).

In 7:22 had God al eerder gezegd dat het zou gaan gebeuren: Geweldenaars zouden het heiligdom binnendringen en "Mijn schat", אֶת־צִפּוּרִי, ontheiligen en Hij zou de andere kant op kijken. Wat God had gesproken, gebeurde dezelfde avond nog. Ezechiëls vrouw stierf. En hij rouwde niet. Zou God in stilte gekermd hebben om het verlies van Zijn schat in Israël, Zijn Huis, waarmee Hij altijd dicht bij Zijn mensen kon zijn, en om hun afgoderij en de afwijzing die Hij moet hebben gevoeld? Als geen ander beeldde Ezechiël zijn goddelijke boodschap uit door die persoonlijk te ondergaan. Hoe diep zal zijn pijn zijn geweest.

Jesaja

In Jesaja 64:11 bad Jesaja al zo'n honderd jaar voor Ezechiël op het toneel verscheen: "Het huis van onze heiligheid, onze "beauty", תְּפִאֲרֹתֵינוּ, "onze schoonheid", waar onze vaders U prezen, werd tot brandend vuur en al ons plezier werd tot puinhoop!" Voor wie Hebreeuws lezen:

בַּיִת קִדְשֵׁנוּ וְתִפְאֲרֹתֵנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לְשִׁרְפֹת אֵשׁ וְכָל־מַחְמְדֵינוּ הָיָה לְחַרְבָּה:

Onze beauty staat in de vlammen! Opnieuw gebruikt Jesaja 2x met הָיָה een perfectum propheticum om aan te geven dat het eigenlijk al was voltooid, zo zeker was het. Hij was alvast in de tijd vooruit gereisd. Hij had het al met eigen oog gezien. Hij had erbij gestaan in zijn visioen. De vlammen kwamen uit het dak. Maar hij riep niet van een afstand. Hij ging op de knieën om te pleiten voor het volk waar hij zoveel van hield en beriep zich op Gods vriendelijkheid om te bidden voor herstel (63:7).

De Tempel

Het bleef dan ook niet bij verwoesting. Want God ontfermde Zich. Nadat Hij de andere kant op had gekeken, zou Zijn oog weer op Jeruzalem zijn, zoals Zijn oog op eenieder is die zich met Hem verbindt (Psalm 33:18): "6 Ik zal mijn oog op hen slaan, ten goede, en Ik zal hen naar dit land doen terugkeren; Ik zal hen bouwen en niet afbreken, hen planten en niet uitrukken; 7 Ik zal hun een hart geven om Mij te kennen, dat Ik de HERE ben, en zij zullen Mij tot een volk en Ik zal hun tot een God zijn, wanneer zij zich van ganser harte tot Mij bekeren." (Jer 24:6-7 NBG). Hij beantwoordde Jesaja's gebed en dat van Daniel ook. Zeventig jaar na haar verwoesting was de Tempel herbouwd onder leiding van Zerubbabel en met de aanvuring van Haggai en Zacharia.

Millennium

Toch beschreef Ezechiël meer. Hij pende 9 kostbare hoofdstukken om over een nieuwe Tempel te schrijven in een nieuw land (40-48). Na de instelling van het Nieuwe Verbond in 36:25-27 en de eenwording en herstel van Israël in 37 komt al gauw hoofdstuk 40-48, de Tempel en een nieuw Jeruzalem in een nieuw land. Hoe moeten wij die hoofdstukken nemen? (a) Misschien dat je zegt dat het daar over de NT Gemeente gaat als de nieuwe, geestelijke Tempel van God. Maar waarom zou Ezechiël daar 9 hoofdstukken inkt aan besteden en hoe leggen wij dan alle details, alleen al de maten en afstanden, uit als wij dat geestelijk moeten zien? Hoe leggen wij het land en de stammen met hun landsdeel uit als het over de Gemeente zou gaan? (b) Misschien dat je zegt dat de Tempel die Ezechiël beschreef de herstelde Tempel van na de ballingschap was, die in 516 v.Chr. in gebruik werd genomen en later uitgebouwd werd door Herodes de Grote. Maar die herstelde Tempel was te klein voor de door Ezechiël opgegeven maten, het Nieuwe Verbond was nog niet gekomen en de Tempel werd verwoest. (c) Of misschien dat je zegt dat het over een Tempel in het nieuwe Jeruzalem gaat, dat naar beneden zal komen. Maar in die Stad zal straks geen Tempel zijn, want God Zelf is haar Tempel (Opb.21:22). (d) Of dan zeg je misschien dat het over het Nieuwe Jeruzalem zelf gaat, de Stad die naar beneden komt, het hemelse Sion van Hebr.12:18 22 en Openbaring 21-22. Maar vergeleken met de enorme omvang van het Nieuwe Jeruzalem (12000 stadiën) is Ezechiëls Tempel te klein, een schuurtje hooguit (Opb.21:16-17). Velen verwachten dan ook dat God in het Millennium een Huis zal bouwen dat zijn weerga niet kent in een Jeruzalem dat een transformatie meemaakt.

Yahweh Shammah

Eén ding is in elk geval zeker: God zal er onophoudelijk zijn en nooit meer Zijn gezicht afwenden en de andere kant op kijken (Opb.22:4, 22). Ezechiël sluit daarmee af: "En de naam van de stad (het nieuwe Jeruzalem) zal voortaan zijn: "De Here is aldaar", "Yahweh Shammah", יהוה שָׁמָּה (Eze.48:35). In het Hebreeuws lijkt Yahweh Shammah een woordspeling op Yerushalayim.

God is daar, en dat is alles waar het Hem al die tijd om te doen is geweest. Zijn verlangen is vervuld. Hij heeft altijd dicht bij de mens willen wonen, en zowel Ezechiël als Openbaring sluiten af met dat het hartsverlangen van God is beantwoord. Er zal nooit meer afstand zijn, een onafgebroken relatie met God. Hij heeft er heel Zijn gezin aan Zijn boezem. Wat verloren is gegaan in Genesis 3, de Aanwezigheid van God, is hersteld in het laatste vers van Ezechiël zoals het dat ook is in Openbaring 22.

Ben jij er ook straks? Komen we elkaar weer tegen? Je kunt nu al naar huis komen namelijk, naar Gods Huis, door in Jezus de Deur bij Hem naar binnen te stappen.

Laat dan dat Millennium en alles erna maar gauw naar beneden komen.

Aantekeningen:

Eze 42:20	Tempel	265 meter (vierkant; 500 el/cubits)
Eze 48:35	Stad	9540 km, =9,540km (18000 el omtrek; 6 miles)
Rev.21:16-17	H Jer stadiën.)	2200 kilometer lang en breed en hoog (vierkant 3D; 12000 65 meter hoge muren Van Friesland naar Málaga of Moskou <i>Maar Beale zegt hierover: Symbolisch voor Gods enorme Aanwezigheid, p.1073-74</i>